

DZIŚ W NUMERZE:

Pracuje dla ludzi pogranicza **str. 3**
Harcerz to człowiek zahartowany **str. 4**
Park pełen niespodzianek **str. 5**
Polacy są w finale **str. 8**

SOBOTA
3 LUTEGO 2007
NR 14
ROCZNIK LXII
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

I TRANSGRANICZNE TARGI MUZEALNE

Wspólny Śląsk

OSTRAWA (mro) – Spotkaniem świata kultury w dostojnym tego słowa znaczeniu nazywa spotkanie muzealników Anna Olszewska, kierownik Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie podczas czwartkowej inauguracji I Targów Muzeów Górnośląskich w hali A terenów wystawowych na „Czarnej Łące”. Targi będą czynne do dzisiejszego wczesnego popołudnia.

Organizatorami są ze strony czeskiej Muzeum Ostrawskie, z polskiej koordynowało prace Muzeum w Raciborzu. O granty z programu mikroprojektów INTERREG III A Euroregionu „Silesia” wystarały się władze miasta Ostrawy.

Osiemnaście polskich i dziewięć

muzeów województwa morawoskośląskiego przedstawia publiczności swoje zbiory, ciekawostki oraz publikacje. Wśród nich także Muzeum Ziemi Cieszyńskiej z Cieszyna, które oferowało foldery, pocztówki, płyty CD, a także figurki Najjaśniejszego Pana Cesarza Franciszka Józefa oraz jego żony cesarzowej Sissi.

– To stała oferta naszego sklepiu – dziś do dostania w Ostrawie – powiedziała „GL” Irena Adamczyk z cieszyńskiego muzeum. Muzeum w Raciborzu prezentuje zabytkową cynę, a także wydawnictwa o oryginalnej egipskiej mumii, Muzeum Wsi Opolskiej obsługiwane jest przez dziewczęta w strojach ludowych, które dodatkowo pokazują technikę wykonywania kraszanek na gsim jaju.

ciąg dalszy na str. 2

NOWE MIEJSCA PRACY

Koreańscy nad Olzą

CZ. CIESZYN (kor) – Jeszcze w tym roku stanie w czeskieścizyńskiej strefie przemysłowej Pod Zieloną nowy zakład południowokoreańskiej firmy „DONGHEE Industrial Co., Ltd.”. Fabryka, w której znajdzie zatrudnienie ok. 230 osób, będzie produkować części samochodowe dla zakładu innej koreańskiej firmy – „Hyundai”, który powstaje w Noszowicach.

Jak się dowiedzieliśmy w ratuszu, koreański inwestor zagospodaruje ok. 6 ha powierzchni. Hale produkcyjne powinny stanąć jeszcze w tym roku, pierwsi pracownicy znajdą tam zatrudnienie w pierwszych miesiącach 2008 r.

O umiejscowieniu zakładu zadecydowało to, iż Cz. Cieszyn leży w połowie drogi między Noszowicami a Żyliną, gdzie od kilku lat istnieje fabryka firmy „KIA”.

„Donghee” zamierza wyłożyć na budowę czeskieścizyńskiego zakładu ok. 800 mln Kč.

ciąg dalszy na str. 2

Prawo jazdy do wymiany

Od przyszedłego roku kończy się ważność praw jazdy wydanych w naszym kraju od 1 lipca 1964 r. do 31 grudnia 1993 r. Już tylko niespełna rok pozostaje więc ich właścicielom do dokonania wymiany.

Wymiana prawa jazdy to nic skomplikowanego. Wystarczy wypełnić odpowiedni formularz. Nie trzeba przynosić zdjęcia, gdyż patent zostanie sfotografowany na miejscu. Wymiana jest bezpłatna. Jeżeli kierowca np. zmienił nazwisko, również trzeba wymienić dokument – w tym przypadku za opłatą 50 Kč. (hs)

Polona Polska Teatru Cieszyńskiego zaprasza dzisiaj o godz. 17.30 na premierę farsy Robina Hawdona „Wieczór kawalerski” w reżyserii Młodolfa Molińskiego. Premierę poprzedzi o godz. 17.00 wernisaz wystawy fotografii Kazimierza Suchanka pn. „Bliscy memu sercu”.

Opowieści o szlachcie cieszyńskiej

CZ. CIESZYN (em) – Na kolejnym spotkaniu Międzygeneracyjnego Uniwersytetu Regionalnego gościł w czwartek w auli Gimnazjum Polskiego Krzysztof Szelong, dyrektor Książnicy Cieszyńskiej. Wygłosił on wykład o kulturze szlacheckiej na Śląsku Cieszyńskim w okresie nowożytnym.

Gość MUR-u podkreślił, że w okresie XVI, XVII i XVIII wieku Śląsk Cieszyński był rejonem peryferyjnym i za-

niedbanym, nie posiadającym silnych ośrodków intelektualnych, szlachta zaś była tu nieliczna, tworzyła ją za ledwie kilkadziesiąt rodów. Mówiąc o ich aktywności i roli, jaką wywarli na kulturę regionu, K. Szelong wymienił przede wszystkim ich zasługi jako promotorów i obrońców protestantyzmu. Członkowie szlacheckich rodów, którzy wyjeżdżali kształcić się na uczelnie protestanckie do Niemiec, przyczynili się do adaptacji kultury niemieckiej na Śląsku Cieszyńskim.

Aktywność cieszyńskiej szlachty, której namacalne ślady mamy do dziś,

to gromadzenie księgozbiorów. Książki z bibliotek szlacheckich można odnaleźć np. w zbiorze księży Szeszyskiego, znajdującym się w Książnicy Cieszyńskiej oraz w bibliotece przy Kościele Jezusowym w Cieszynie.

K. Szelong opowiadał o wielu ciekawych postaciach, ich życiu i działalności. Jedną z najbardziej interesujących, choć zupełnie nieznaną, był szlachcic Jerzy Sobek, w którego bibliotece znaleziono po jego śmierci około 570 książek, co było, jak na ówczesne warunki, potężnym księgozbiorem.

ciąg dalszy na str. 2

Po sąsiedztwie

PIOTROWICE (mro) – Budowa tras powiatowych, powstanie przygranicznego informatora gminnego, wsparcie dla Festynu Gminnego w Piotrowicach Dni Godowa, to tylko niektóre akcje nagające liczyć na wzajemne wsparcie obu przygranicznych gmin w składaniu wniosków o fundusze UE.

Umowę o współpracy podpisali 14 stycznia br. wójt Godowa Mariusz Adamczyk oraz Piotrowic – Petr Trojek. – To już trzynasta z kolei umowa – mówi P. Trojek. – Obejmuje ona swoim zakresem także współpracę zkoół podstawowych, jednostek straży pożarnej oraz współpracę emerytów. Do umowy dopisały się również kluby sportowe „Lokomotywa” Piotrowice i KS „27 Gołkowice”. Do współpracy z polskimi sąsiadami włączają się jak co roku także pezetkaowcy. Jak powiedziała „GL” kierowniczka Klubu Kobiet MK PZKO, Wanda Fusek, Koło utrzymuje kontakty ze szkołą podstawową w Gołkowicach.

Wody nie zabraknie

REGION (dc) – Panująca do niedawna beznieżna zima, poprzedzona suchym latem i jesienią, mogła być niepokojąca dla tych, którzy zaopatrują się w wodę z własnych studni.

Hawierzowski hydrogeolog Karel Chodura nie widzi jednak powodów do obaw. Odnosnie sytuacji w naszym regionie mówi: – Jesienią, od września do listopada, doszło do ubytku wód podziemnych. Jest to normalne zjawisko, występujące co roku. W ub. roku ze względu na suchy ubytek był co prawda większy, ale już po listopadowych opadach deszczu zatrzymał się. Obecnie w Beskidach leży kilkudziesięciocentymetrowa pokrywa śnieżna, która, gdy stopnieje, wyrówna jesienny deficyt. Poza tym na luty meteorologowie przewidują ponadprzeciętne opady deszczu lub w górach śniegu. Dlatego nie trzeba się bać, że wody zabraknie.

Spokojni nawet w wypadku długotrwałej suszy mogą być zwłaszcza właściciele wierconych studni głębinowych, które ujmują wody podziemne z głęboko położonych warstw wodonośnych. Płytsze studnie kopane, zwłaszcza te liczące tylko około 5-7 m, wykorzystujące wody podpowierzchniowe, bardziej są narażone na wyschnięcie.

Tegoroczny styczeń był w RC najcieplejszy za ostatnie 46 lat. Przeciętna temperatura wynosiła 3,5 st. C. Piątek 26 stycznia był jedynym dniem w miesiącu, gdy przez cały dzień na obszarze całego kraju było mroźno. Na luty meteorologowie przewidują temperatury w dzień oscylujące od -1 do 6 st. C.

Dziś

SOBOTA – Pochmurno, opady topniejącego śniegu. Wiatr zachodni 25 km/h, temperatura maksymalna 4 st. C, minimalna -2 st. C. **NIEDZIELA** – Początkowo opady deszczu, później rozpułgodzenie. Wiatr zachodni 15 km/h, temperatura maksymalna 5 st. C, minimalna -3 st. C. **PONIEDZIAŁEK** – Pochmurno, możliwe śnieżyce. Wiatr południowo-zachodni 32 km/h, temperatura maksymalna 4 st. C, minimalna -4 st. C.

STRAŻACY KONTROLUJĄ LOKALE ROZRYWKOWE

Gdy wybieramy się na bal karnawałowy czy zabawę, zwykle nie myślimy o tym, że atmosfera na nim może zrobić się gorącą nie tylko od tańców i wychylonych drinków, ale także od nieopatrznie zaproszonego ognia. Trudno bowiem znaleźć taką salę balową lub dyskotekową, która spełniałaby wszelkie warunki bezpieczeństwa. A wielkie dramaty, takie jak np. ten, który zdarzył się 25 października 2003 roku w karwińskiej dyskotekie „U Vlka” (zginęła wówczas 18-letnia dziewczyna, 61 osób zostało rannych), niestety, zdarzają się.

By nie doszło do tak tragicznych w skutkach wypadków, strażacy w całym kraju poczynając od listopada sprawdzają sposób zabezpieczenia przed pożarem lokali, w których odbywają się masowe imprezy. Wyniki wszędzie są podobne. Właścicie-

le zastraszają wyjścia ewakuacyjne wieszając przed nimi kotary, ustawiając stoliki, kanapy oraz sztuczne drzewka i kwiaty. Jeżeli zaś drzwi nie są zastawione, to znowu otwierają się do środka, a nie na zewnątrz, jak dyktują warunki bezpieczeństwa.

Zabawa bez czadu

Nagminnym poruszeniem przepisów przeciwpożarowych jest też wpuszczanie na imprezy zbyt dużej liczby osób.

– W niektórych lokalach nie ma nawet podręcznego sprzętu gaśniczego, a więc gaśnic, węzów i sprawnych hydrantów. Zdarza się, że gaśnice są, ale niesprawne. A urządzeń, instalacji elektrycznych czy też sprzętu nagłaśniającego nie można

gaścić kubelkiem wody, bo przewodzi ona prąd – twierdzą strażacy. – Negatywne reakcje wywołują również kontrole materiałów, z których są wykonane ściany, podłogi i sufity w lokalach. Najczęściej są z drewna albo z innych materiałów łatwopalnych. Odpowiedzialni za rażące zaniedbania tłumaczą się najczęściej niewiedzą...

Kontrole mają przede wszystkim charakter prewencyjny. Mają zwrócić uwagę właścicielom lokali na niedobory. Tak jednak jest podczas pierwszej wizyty, przy kolejnej za nieprzebranie przepisów grozi mandat w wysokości kilkuset koron.

O czym powinni pamiętać organizatorzy balów, dyskotek czy zabaw, można się dowiedzieć na stronach internetowych www.kraj-moravskoslezsky.cz/narizeni.html. (wak)

CENTRUM

OPIN

OKNA • DRZWI

www.centrumopen.cz

profesjonalna wymiana okien

UWAGA !!!

do końca marca maksymalnie obniżone ceny

774 287 750

Cieszyn, ul. Zamkowa 2, Most Przyjaźni
wjazd do Czech – po polskiej stronie

800 100 194

bezpłatna linia
Śleska Ostrava, ul. Těšínská 96/42

rodaków

■ W poniedziałek 29 stycznia Rada Powiatu Cieszyńskiego przyjęła budżet na rok 2007. Po stronie dochodów zapisano 117 mln 602 tys. zł, a po stronie wydatków 120 mln 142 tys. zł. Własne dochody zaplanowano na poziomie 36 mln 712 tys. zł. Starosta Mirosław Koźdoń określił ten budżet – przygotowany w zasadniczej części jeszcze przez poprzednie władze powiatu – jako „trudny i nie najlepszy”.

■ Nie wiadomo, jak zakończy się sprawa trzech przewodniczących rad gmin z powiatu cieszyńskiego, którzy nie złożyli w wymaganym terminie oświadczeń majątkowych. Chodzi o Stanisława Malinę z Ustroń, Andrzeja Baczę ze Skoczowa i Mirosława Wardasa z Chybia. Od trzech tygodni nikt nie potrafi dać jednoznacznej odpowiedzi, prawda, choć przeważa pogląd głoszący m.in. przez premiera Jarosława Kaczyńskiego, że spóźniali się samorządowcy powinni automatycznie stracić społeczne mandaty.

■ Dawno nie było tak tragicznego weekendu na cieszyńskich drogach, jak ten sprzed tygodnia. W minioną sobotę i niedzielę w wypadkach zginęły cztery osoby, podczas gdy np. w całym roku 2006 ofiar śmiertelnych było w powiecie cieszyńskim dziesięć. Do najpoważniejszego zdarzenia doszło na krajowej „jedynce” w rejonie Pogorza – w czołowym zderzeniu dwóch pojazdów zginęli tam obaj kierowcy, a pasażerowie zostali ranni.

■ Zima, która przysłała na Śląsk Cieszyński spóźniona, wprawiała w zakłopotanie pszczelarzy i narobiła sporo zamętu także w ulach. Zdezorientowane pszczoły, zachęcone wysokimi temperaturami, pracowały od jesieni na pełnych obrotach i ani myślały o zimowym śnie. Nie wiadomo, jaki skutek wyrzeże to na szanse przeżycia pszczelich rojów, a więc i na perspektywę tegorocznych zbiorów miodu.

■ Prawie do końca lutego potrwa na terenie powiatu cieszyńskiego akcja profilaktyczna pod kryptonimem „Ferie 2007”. Chodzi przede wszystkim o zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży oraz innym osobom korzystającym z zimowego wypoczynku w regionie.

■ Jadąc czteropasmówką z Krasnej do Międzywicia należy zachować szczególną ostrożność. Ustalenia projektowe zakładają bowiem, że jako droga ekspresowa powinna ona mieć trwałą, ograniczoną dostępność, która – wydawać by się mogło – ma służyć bezpieczeństwu podróżujących. Okazuje się jednak, że to co ma być ułatwieniem dla jednych, dla drugich jest dużym utrudnieniem, gdyż w razie wypadku służby ratownicze mogą mieć spore problemy z szybkim dotarciem do poszkodowanych.

■ We wtorek 30 stycznia doszło w Cieszynie do nietypowego wypadku. Przed godziną 14.00 na placu budowy koło stacji paliw przy ul. Stawowej przewrócił się 70-tonowy dźwig. Na szczęście nikomu nie się nie stało. Zdaniem policji, operator samodzielnego dźwigu teoretycznie zrobił wszystko prawidłowo, ale zbyt rozmiękły grunt sprawił, że jedna z podpór zapadła się w ziemi i to spowodowało przewrócenie się urządzenia.

■ Po zdobyciu przed tygodniem przez Paulinę Ligocką brązowego krążka na mistrzostwach świata w snowboardzie, nadszedł kolejny sukces. Na Uniwersjadzie 2007 w Turynie, gdzie barwy Polski reprezentowało pięćdziesięciu zawodników z cieszyńskiego regionu, Ligocka obroniła wywalczony przed dwoma laty, na Uniwersjadzie w Austrii, złoty medal; na najwyższym stopniu podium stanął również Michał Ligocki (oboje AZS AWF Katowice). **Opr. (kor)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Na stoisku Muzeum Wsi Opolskiej dziewczęta w ludowych strojach prezentowały technikę kraszanek na gęsim jaju.

Wspólny Śląsk

Dokończenie ze str. 1

– Chociaż mówimy o jednym Śląsku, to historia, tradycja, etnografia poszczególnych jego subregionów jest różnorodna i odmienna. I nawet muzea po polskiej stronie same nie najlepiej się orientują, jakie skarby posiadają – powiedział „GL” Josef Byrtus, konsul

generalny RC w Katowicach, dodając, że istotnym zadaniem jest, by fakt muzealnej kooperacji uświadomili sobie samorządowcy i uzupełnili zawierane transgraniczne umowy właśnie o tę dziedzinę. – Tą wystawą wyprzedziliśmy wszystkie regiony przygraniczne – podkreślił.

W czasie inauguracji konsul Olszewska chwaliła muzealników za ich trud ochrony kulturowego dziedzictwa słowiańskiego, a posel na Sejm RP z ramienia Platformy Obywatelskiej Andrzej Markowiak życzył sobie, by czesko-polska współpraca muzeów nabrała trwałego charakteru.

Opowieści...

Dokończenie ze str. 1

Co ciekawsze, były to książki pisane i przez Jezuitów, i kalwińskie, luteranckie; książki pisane w różnych językach, pochodzące z różnych miejsc.

Opowiadane z przejęciem losy poszczególnych osób i przedstawianie barwnych sylwetek szlachciców bardzo urozmaiciło wykład. Słuchaczom zaimponowało zaangażowanie, z jakim K. Szelonog odkrywał historie, śledząc z pasją detektywistą teksty źródłowe z tego czasu.

Po wykładzie zaproszono na kolejne spotkanie MUR-u, które odbędzie się 1 marca. Będziemy mogli na nim wysłuchać wykładu **Bogdana Małysza** pt. „Między dwoma światami – czeskiego ateizmu i polskiego katolicyzmu”.

Coraz mniej uczniów

ORŁOWA (wak) – Pod koniec ub. tygodnia w dziewięciu orłowskich szkołach podstawowych zakończono zapisy do klas pierwszych. Po wakacjach po raz pierwszy w tym mieście przekroczony próg szkolny 273 sześciolatków. Do zapisów przyszło ogółem 298 dziewczyn i chłopców, czyli o 29 mniej w ub. roku oraz o 190 mniej niż w roku szkolnym 2003/2004.

Polska podstawówka w Orłowej Lutyni przyjęła we wrześniu 8 nowych uczniów.

NAWET POMIMO GRYPY OGRÓD ŚMIAŁO MOŻNA ZWIEDZAĆ

W ferie do zoo

OSTRAWA (wak) – Grypa nie ominęła ostrawskiego ogrodu zoologicznego. Jak na razie zachorowały na nią szympansy – podał rzecznik prasowy **Stanislav Derlich**. Kaszel, katar, kichanie, gorączka, takie są objawy choroby wirusowej u małp. Podobne zresztą jak u człowieka. Zwierzęta otrzymują antybiotyki oraz lekarstwa na obniżenie temperatury, bardzo dużo płynów oraz preparatów mineralno-witaminowych. Zwiedzający nie muszą się jednak obawiać, że zakażą się wirusem, ponieważ małpy znajdują się w zamkniętym pomieszczeniu, za szybą. Przeciwnie: szympansy najprawdopodobniej zaraziły się od zakazanych osób zwiedzających ogród.

Ciekawostki

Dwukrotnie droższe

Administracja USA zapowiedziała niemal dwukrotną podwyżkę opłat pobieranych od imigrantów składających wnioski o przyznanie amerykańskiego obywatelstwa. Opłaty te, obecnie wynoszące 330 dolarów, wzrosną za cztery miesiące do 595 dolarów, a więc o ponad 80 proc. Dodatkowo, z 70 do 80 dolarów podnosi się opłaty za pobranie odcisków palców konieczne przy rozpatrywaniu podań o obywatelstwo. Rząd uzasadnia te podwyżki potrzebą zasilenia budżetu US Citizenship and Immigration Services (amerykański urząd ds. imigracji i obywatelstwa), agencji federalnej zajmującej się rozpatrywaniem wniosków o naturalizację. Jest ona niedoinwestowana, a jednocześnie przeciążona rosnącą liczbą podań o obywatelstwo, które badane są teraz skrupulatniej niż w przeszłości,

aby zapobiec uzyskiwaniu obywatelstwa USA przez terrorystów.

Drzemka dozwolona?

Francuzi korzystają z 35-godzinnego tygodnia pracy i szczytnych wakacji. Obecnie francuski minister zdrowia chce zbadać, czy należy pozwolić pracownikom na drzemki podczas pracy. Francja rozpoczęła kampanię z 7 mln euro, która ma poprawić publiczną świadomość zaburzeń i kłopotów ze snem. Wg ministerstwa problemy ze snem ma co trzeci Francuz, a 56 proc. uskarża się, że kiepski sen w nocy odbija się negatywnie na jakości ich pracy. „Czemu by nie uciąć sobie w pracy drzemki? To nie może być tematem tabu” – powiedział minister zdrowia Xavier Bertrand i wezwał do dalszych badań.

Wypadek przy pracy

Sprzedawca, który złamał ząb jedząc

moim z daniem

Kto się umie bawić

Wszyscy chyba znamy tę scenę z rodzinnych filmów amerykańskich: dziecko obchodzi urodziny i rodzice urządzają dla niego i jego kolegów przyjęcie. Nie może na nim zabraknąć porozwieszanych wszędzie kolorowych baloników i innych wymyślnych dekoracji. A co najważniejsze – rodzice zapewniają dzieciom rozrywkę, zapraszając iluzjonistę czy innego faceta, którego zadaniem jest poprowadzić zabawę.

U nas bywa normalniej – dzieci na swych prywatkach rozmawiają słuchając muzyki, grają gry planszowe, w chowanego lub też – całą paczką zasiadają do komputera. Wtedy nagle wspólna zabawa zredukuję się do tego, jeden strzela do policjantów, a reszta kibicuje.

Często słychać, że dzieci spędzają swój wolny czas pasywnie. Wystarczy im telewizor, komputer i komórka, która również, bardziej niż do komunikacji, służy im do grania bezmyślnych gier.

Z drugiej strony przybywa dzieci, które prowadzą na tyle aktywny tryb życia, że nie mają wolnego nawet jednego popołudnia w tygodniu. Od niedziadki do piątku, czasem również w weekendy, uczęszczają na różne zajęcia pozalekcyjne. Z pewnością to dobrze, że rozwijają swe zdolności zainteresowania. Ale czy w takim układzie mają czas na to, by brały udział w normalnym życiu rodzinnym? Popularna aktorka **Veronika Žilková** w tym z wywiadów na pytanie reportera, czy dorastające dzieci pomagają w pracach domowych, odpowiedziała prawie z oburzeniem, że przecież będą marnowały najlepszych lat, które mogą poświęcić swym zainteresowaniom, na zmywaniu garów. Zaskakująca wypowiedź matki sześciorga dzieci spodziewającej się narodzin siódmego.

Z badań socjologicznych wynika, że coraz więcej młodych ludzi nawet trzydziestce mieszka z rodzicami, jako rzecz naturalną traktując to, że mama zapewnią im pełny serwis – gotuje, pierze, prasuje. Oczywiście bezpłatnie. Swoją czas i zarobione przez siebie pieniądze przeznaczają, jak inaczej, na rozrywkę, sport i inne hobby.

Poszerzajmy horyzonty naszych dzieci, starajmy się, by okres dzieciństwa i dojrzewania przeżyły ciekawie, by nauczyły się wiele nowego. I jednocześnie dajmy im do zrozumienia, że życie to nie tylko zabawa, każmy im, że nie mniej ważne od sukcesów sportowych czy artystycznych jest to, by umiały dać sobie rady w codziennym życiu, by nieobca była im praca. Polecam do przeczytania wywiad z naczelnikiem HPC Krzysztofem Miturą zamieszczony w tym numerze. Jego spostrzeżenia na pewno wzbudzą uwagę.

chlupova@gloslova

W walce z prostytutką

CZ. CIESZYN (kor) – Samorząd przyjął w tym tygodniu nowe rozporządzenie, regulujące sprawy prostytutki w mieście. W myśl nowego rozporządzenia panienki lekkich obyczajów mogą oferować usługi seksualne tylko przez godzinę dziennie – od 23 do 24. I to wyłącznie w jednym wyznaczonym miejscu za miastem: przy ul. Strojnickiej – od skrzyżowania z ul.

Ostrawską po siódmą latarnię oświetlenia publicznego.

Wiceburmistrz **Stanisław Felbny** zobowiązuje naszej gacze, że rozporządzenie zastąpiło dotychczas obowiązujący od kilku lat, uzupełniający w miejscach publicznych kazujący na usług seksualnych i karze nie z nich. To się jednak nie podobnie resortowi spraw wewnętrznych, który polecił czesko-cieszyńskiemu samorządowi wydać nowe rozporządzenie – „Jeśli nie możemy całkowicie zlikwidować tego negatywnego zjawiska, to co najmniej utrudnimy prostytutkom klientom życie” – dodał Felbny.

Arola izi...
raja pa...
Bez współ...
czo-handl...
niewyobra...
u kolebk...
Gospodar...
szanie izby

Sprostowanie

W wyniku użycia niewłaściwej terminologii w artykule „...nieposprawny łatwiej” („GL” lutego br.) podaliśmy, jakoby dotychczas niepełnosprawność w nowej ustawie zastąpiła niepełność od pomocy innych. W rzeczywistości zmiana nie dotyczy niepełności, lecz niepełnosprawności (po czesku „bezmocnosti”).

ści 8 m i 12-kilogramowego ciężaru. Adili Wuxiuer ma już na koncie podobnych wyczynów, które znalazły się w Księdze rekordów Guinnessa. Noskoczek jest od 5. roku życia.

Przedszkole dla stulatk

101-letniej mieszkance Szwecji, jesieni br. zostało przyznane miejsce w przedszkolu. O tym fakcie Dagmar Lundgren została poinformowana przez władze szwedzkiej gminy Dagmar, która zakończyła swoją działalność w 1918 r., nie przyjęła oferty. Była pewna, że już nigdy nie dostanie wykształcenia. Ponadto odczuwała obecnie pewne trudności z uczuciem się nowych rzeczy. Może więc wstąpić w przyszłym roku – zastanawiała się. Wysyłanie 101-latk do przedszkola było nieporozumieniem. Pracownik gminnego przez pomyłkę wysłał ją do przedszkola zamiast do domu. W 2006 zamiast rok 1906 jako data urodzenia pani Lundgren.

KAROLEM MICHALSKIM, PIERWSZYM ZAOLZIAKIEM - LAUREATEM NAGRODY GŁÓWNEJ IM. E. KWIATKOWSKIEGO

Pracuje dla ludzi pogranicza

poniedziałek 19 lutego br. w Poznaniu Karol Michalski, Zaolziak z Karwiny, emerytowany górnik, pasjonat współpracy czesko-polskiej, wychowania młodzieży zaolziańskiej przez sport i kulturę, odbierze nagrodę główną im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, bardziej prestiżowe wyróżnienie przyznawane polonijnym przedsiębiorcom pracującym na rzecz rozkwitu stosunków z Macierzą. Przy tej okazji „GL” zadał laureatowi kilka pytań:

Ce spowodowało, że z kopalni trafił pan do biznesu?

1990 roku zrozumiałem, że działalność gospodarcza jest najszybszą drogą zawiązania społeczeństwa zaolziańskiego z Polską. Temu służy inspirowanie przeze mnie nawiązywanie kontaktów między przedsiębiorcami z Macierzą i polskimi i nami - Polakami z Zaolzia. Po blisko 40 latach pracy w kopalni założyłem firmę czesko-polską, która dotychczas pracuje w przemysłowej branży - górniczej. Zeszło blisko 16 lat staram się pośredniczyć w kontaktach przedsiębiorców z Macierzą i polskimi. Mogę dziś z satysfakcją powiedzieć, że byłem ojcem chrzestnym wielu nowo założonych przedsiębiorstw.

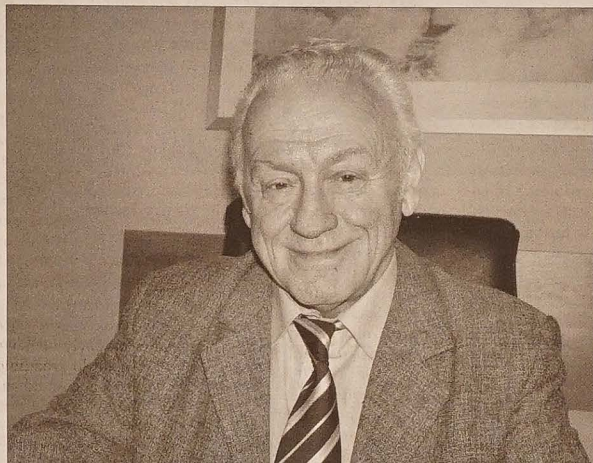
Sądzę, że największe korzyści z tych przedsięwzięć odnosimy my Zaolziacy. Polskie firmy, z polskim dowodem, na naszym terenie mogą tywnie nas wspomóc - naszą działalność kulturalną, oświatową, związaną, nasze biblioteki, chóry itp.

Praca, którą tu wykonuję, bardzo nie pociąga. Mało tego, od 5 lat jestem pomysłodawcą spotkań Forum Ekonomicznego czterech miast: Haierzowa, Karwiny, Jastrzębia Zdroju i Wodzisławia. Regularnie spotykamy się co pół roku wymiennie raz w czeskim, a raz na polskim terytorium. Od dwóch lat są ponadto z nami i granicze miejscowości Stonawa, Brzysłowice i Godów. Ostatnio staliśmy się do tego grona dokooptować kilku lat, z polskimi i czeskimi, z zachodniej Żyliny. Ta współpraca rozwija się bardzo dobrze. Daje miejscowym ludziom pracę, zadowolenie i zbliżenie mieszkańców z lewego i prawego brzegu Olzy.

A rola Izby gospodarczych? Czy wspierają pańskie starania?

Współpraca z izbami gospodarczymi to dla nas bardzo ważna sprawa. W wyobraźni. Przed 16 laty stałem kolebką powstania karwińskiej Izby gospodarczej i Czesko-Polskiej Międzylubskiej Izby Handlowej. Ich zasługi są

bezsprzeczne. Po polskiej stronie doszło do założenia partnerskiej dla karwińskiej Izby w Wodzisławiu. Nie tak dawno rozmawiałem z prezydentem

Karol Michalski

miasta Jastrzębie Zdrój, gdzie w tym roku przygotowują się także do założenia takiej właśnie Izby. Te posunięcia niesłychanie intensyfikują współpracę w ramach Ostrawy, Karwiny, Opawy, Raciborza. Rola Izby jest niezastąpiona, starczy chociażby wymienić następującą dynamikę współpracy na polu budownictwa, ot, choćby między Wodzisławiem, Jastrzębiem i Karwiną.

15 lat to kawał czasu. Czy kontakty między biznesem czeskim i Polską lepiej rozwijają się po wejściu obydwu krajów do UE? Czy też wszystko zależało i nadal zależy od tego, czy na właściwych miejscach są właściwi ludzie?

Musi tak być, że właściwi ludzie są na właściwym miejscu - bo inaczej nic z tego nie wyjdzie. Spójrzmy prawdzie w oczy - od 1 maja 2004 roku - odkąd weszliśmy do UE „godka”

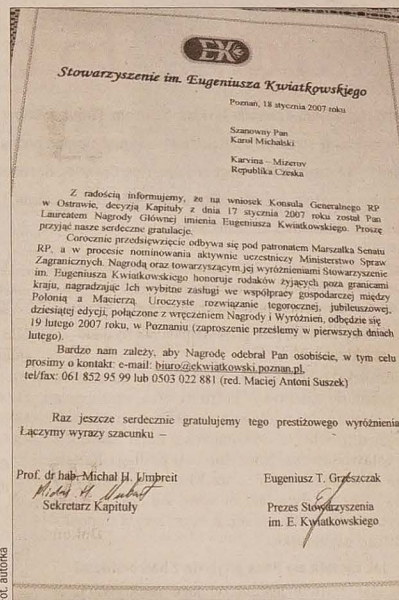
jest o czymś innym - są ułatwienia we współpracy handlowej, wymianie towarów. Teraz nowej jakości daje się oczekiwać po wejściu naszych krajów do Grupy z Schengen. Dziś, rzecz jasna, nie można powiedzieć, by ktoś rzucał nam klody pod nogi przy przekraczaniu granicy, ale występują jeszcze biurokratyczne przepisy, których wypełnienie nam przedsiębiorcom zabiera dużo czasu. Bywa i tak, że jeden przedsiębiorca do drugiego ma w linii prostej 2 km, ale musi przewieźć

przede mną na stole, a więc to prawda. Teraz wiem, że mam jechać po odbiór nagrody 19 lutego na zamek poznański.

Wysoko oceniam fakt, że Polska nie zapomina o swoich ludzich. Przyznanie tej nagrody upoważnia mnie zarazem do tego, bym dalej intensywnie pracował na polu zbliżania narodów polskiego i czeskiego tak jak dotychczas w sferach najbliższych ludziom - handlowej, kulturalnej, sportowej.

Dziękuję za rozmowę

M. RADŁOWSKA
-OBURSNIK

Nagroda im. E. Kwiatkowskiego

Sztuka w mieście

CZ. CIESZYN (em) - W środę w Miejskim Ośrodku Kultury „Strzelnica” odbyła się konferencja o nazwie „Sztuka w mieście”. Spotkanie było podsumowaniem projektu „Incydenty - przekraczanie granic”. Była to już druga edycja projektu międzynarodowej rezydencji artystycznej, realizowana tym razem przez „Strzelnicę” w Czeskim Cieszynie we współpracy ze Śląskim Zamkiem Sztuki i Przedsiębiorczości w Cieszynie oraz organizacjami „Sector 3” i „Art House” z Wielkiej Brytanii. Projekt był dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Interreg III A Czesko-Polska.

W ramach przedsięwzięcia grupa międzynarodowych artystów wizualnych z Republiki Czeskiej, Polski i Anglii spotkała się, by zrealizować swoje projekty artystyczne w kontekście i przestrzeni Cieszyńskiego Cieszyna i Cieszyna - przekraczając granice podzielonego miasta, stereotypy myślenia i postrzegania obu przygranicznych społeczności. Efektem końcowym była wystawa prac dwięciu artystów, którzy wybrali różne formy wyrazu - film, fotografie czy kolaże.

Podsumowania przeprowadzonych działań dokonała na konferencji Agnieszka Swoboda, która, wraz z mężem Tomaszem, była autorką projektu. Według niej, cele, jakie sobie postawili, zostały zrealizowane: artyści spotkali się w wyjątkowym, granicznym miejscu, by stworzyć coś nowego, ciekawego, by przekraczać granice. Granice formy, treści, przestrzeni, granice państw, ale też te, które każdy człowiek ma wewnątrz siebie.

Częścią spotkania był wykład o nazwie „Sztuka w mieście”, który wygłosił znany, również z wielu akcji artystycznych, historyk sztuki Stanisław Ruksa. Przedstawił on genezę sztuki twórczej w przestrzeni publicznej i sylwetki najważniejszych związanych z nią artystów.

Konferencję zakończył Aleś Szotkowski, artysta związany z „Incydentami”. Przedstawił projekt i postępy pracy nad realizowanym przez niego obiektem w przestrzeni publicznej, którym będzie rzeźba człowieka umieszczona na półtorametrowym walcu, podświetlonym światłem solarnym. Obiekt stanie w pobliżu przejścia podziemnego na ulicy Dworcowej w Czeskim Cieszynie. Według autora, ważny jest element socjologiczny, rzeźba umieszczona będzie bowiem na skrzyżowaniu dróg, z których jedna biegnie z Cieszyna. Odsłonięcie obiektu nastąpi 1 maja br. Będzie to uświetnienie przeprowadzonych w ramach projektu działań.

Śpiewniki Jarka Nohavicy

OSTRAWA (mro) - „Śpiewniki z całego świata, czyli co zbiera Jarek Nohavica” to tytuł wystawy, którą w czwartek otwarto w starym ratuszu, siedzibie Muzeum Ostrawskiego na Rynku Masaryka. Wśród wystawianych śpiewników czeskich, niemieckich, irlandzkich, francuskich, hiszpańskich, a nawet serbołużyckich są też starodruki kancjonałów śląskich i śpiewniki polskie - lwowskie, gorolskie, żełarskie, regionalne i in. oraz najpiękniejsze pieśni i piosenki żydowskie.

Pytany o polskie śpiewniki Jarek Nohavica powiedział „GL”: - „Stale powtarzam, że mieszkam w swoim „trójkącie bermudzkim” czesko-polsko-słowackim, gdzie pieśni są jak wędrownie ptaki, a śpiewniki nas łączą. Mówiąc szczerze, gdy jeżdżę po całym świecie - od Nowego

Jorku po Londyn - to wszędzie w starych antykwariatach szukam śpiewników. W Polsce jest jednak miejsce najlepsze do tych poszukiwań - stare przepiękne książki można znaleźć w Krakowie. Rynek krakowski i tych sześć antykwariatów wokół niego. To jest coś fantastycznego. Największe moje zdobycze pochodzą więc właśnie z Krakowa.

Wystawa potrwa do 10 kwietnia br. Później zostanie przeniesiona do Raciborza i Katowic.

Polskie śpiewniki ze zbiorów Jarka Nohavicy.

FELIETON DARKA JEDZOKA

reakshow

Tak jakoś Bozia nas ulepiła, że czym ciężiej nam na duchu, tym bardziej skłonni jesteśmy do kpiny. Klasycznym przykładem tego rodzaju sytuacji jest humor z czasów okupacji hitlerowskiej - owo klasyczne „butem w mordę”, którym witali dzieci przechodzące patroli niemieckie. Albo dowcip o dziecku, które zostało samo w domu. Nagle słyszy walenie do drzwi, podbiega i pyta: „Któż tam?” a z drugiej strony pada odpowiedź: „Gestapo!”

Nie chodzi tutaj o cyniczne nawiązanie się z czasów, w których ginęli ludzie. To autentyczny humor warszawskiej ulicy, sposób, w jaki ludzie radzili sobie z przytłaczającą sytuacją.

Czym czarniejszy humor, tym lepiej wyzwala nas od frustracji osobistych lub narodowych (wice typu „Mój dziadek zginął w obozie koncentracyjnym. Spadł z wieży strażniczej”). Radzimy sobie z rzeczywistością w chwili, gdy potrafimy się z niej śmiać.

Serwery z dowcipami podbił niedawno obrazek wycięty z filmu rejestrującego moment egzekucji Saddama Husajny. Autor stworzył dwusekundową sekwencję odtwarzaną ciągle w przód i w tył, co sprawiło wrażenie, że Saddam skacze na stryczku jak Gumiś. Niesmaczne - owszem. Ale start ten ukazał się w chwili, kiedy cały proces sam w sobie zaczynał już przypominać fraszkę.

Antropologowie kultury zauważyli, że nowa sytuacja w Polsce spowodowała bujny rozwój folkloru internetowego. Anglicy podobno opowiadają sobie dowcipy - wiecie, jaka jest różnica między Polakiem a kosmitą ET?... ET umie mówić po angielsku i chce wrócić do domu.

A Polacy śmieją się z tego, podobnie jak ze stwierdzeń,

że drugą stolicą Polski już nie jest Kraków, ale Dublin.

W zeszłym tygodniu zastrzelili się kompozytor Karol Swoboda. Moim zdaniem dowcipy opowiadające o tym zdarzeniu są mniej szkodliwe, niż zawzięte wylewanie złości albo - odwrotnie - stawianie niezastąpionych pomników. Swoboda był zręcznym i robotnym rzemieślnikiem, żadnym genialnym twórcą natchnionym przez Boga.

Gdzie mu było do Kilara lub Preissnera. Pracował twardo, ale też w czasach komunizmu bratał się z władzami i - jak wspomina krytyk Rejzek - potrafił pociągnąć za właściwe sznurki, by „załatwić sobie” pozytywną recenzję w państwowym czasopiśmie.

Jego śmierć jest więc smutna i tragiczna tak, jak zgon każdego innego człowieka. A ze śmierci też zwykliśmy żartować. Wcale mnie więc nie zdziwiło, że już następnego dnia po zdarzeniu zaczęła krążyć parafraza starego dowcipu o Kurcie Cobainie, który odszedł w podobny sposób dwadzieścia lat temu (a dowcip opowiadał sobie nawet jego fani). Owa wersja brzmiała tak: Cobain wchodzi do sklepu z bronią i długo wybiera. W końcu bierze jeden pistolet na dwutygodniowy okres próbny, mówiąc do sprzedawcy: „Necham ci to pojąć głową”.

Okres początkowego szoku trwał więc bardzo krótko. W przypadku tsunami sprzed dwóch lat, powodzi z 97 roku czy ataków na World Trade Center lawina dowcipów posypała się dopiero po kilku tygodniach czy miesiącach.

Humor nie ma granic. I nie powinien mieć. Jak mówi znane powiedzenie, które na pewno nie powstało w zbyt szczęśliwych czasach - „stranda musi być, a jakby starzika wieszali”.

darek.jedzoka@gmail.com

Czarny humor

ROZMOWA Z KRZYSZTOFEM MITURĄ, NACZELNIKIEM HARCERSTWA POLSKIEGO W RC

Harcerz to człowiek zahartowany

Krzysztof Mitura z zawodu jest handlowcem. Firma, w której pracuje, zajmuje się handlem artykułami biurowymi. W strukturze harcerskiej osiągnął stopień podharcemistrza (phm). Od maja ub. roku jest naczelnikiem Harcerstwa Polskiego w Republice Czeskiej. Kto sądzi, że biznes a ruch harcerski to dwa zupełnie odmienne światy, myli się. Mitura zapewnia, że i w jednym, i w drugim potrzebne są podobne umiejętności, zwłaszcza zdolności komunikacyjne.

Spotkał się, by porozmawiać o kondycji Harcerstwa Polskiego w RC, o tym, co ma ono do zaproponowania dzisiejszej młodzieży.

Proszę na początek przypomnieć, jak wygląda struktura HPC.

Jednostki podstawowe to drużyny harcerskie i gromady zachowowe, które tworzą szczyple, a szczyple z kolei podlegają naczelnictwu. Naczelnictwo to władza wykonawcza, Rada Naczelna – ustawodawcza. Naczelnictwu podlega Redakcja „Naszej Gazetki” oraz Krag Seniora „Zaolzie”. Raz na dwa lata odbywa się Zjazd, który wybiera Radę Naczelną, a ta na swym 1. posiedzeniu naczelnika.

Jak zaczęła się Pana przygoda z harcerstwem?

W Harcerstwie jestem od jego reaktywacji w 1991 r. Byłem instruktorem Harcerskiej Drużyny Wodnej „Opty”, która w br. będzie obchodziła 35-lecie istnienia. Przedtem działała bowiem w ramach Organizacji Pioniera. Później byłem drużynowym, członkiem Komisji Rewizyjnej, członkiem Rady Naczelnej. Nadal, choć jestem naczelnikiem, najbardziej lubię pracę w drużynie. Praca w Radzie Naczelnej przypomina zarządzanie firmą. Prawdziwe życie harcerskie toczy się na poziomie drużyn.

Organizacje polskie na ogół niełatwo mają z finansami. Czy w Harcerstwie jest podobnie?

U nas dotacja państwowa pokrywa mniej więcej 35 proc. kosztów. Było już jednak tak, że dwa lata pod rząd nie otrzymaliśmy dotacji. Choć szło nam ciężko, poradziłem sobie. Oczywiście miało to niekorzystny wpływ na naszą pracę, nie było z czego finansować szkoleń, wyjazdów reprezentacyjnych itp. Co roku piszemy projekt w celu uzyskania dotacji, ale nigdy nie wiadomo, czy nam się uda. Powiedziałbym, że zależy to od „wizyjności” decydujących osób w Ministerstwie Szkolnictwa, inaczej nie umiem tego sobie wytłumaczyć. Zdarza się, że w jednym roku na dany projekt otrzymamy dotację, w następnym nie, a w kolejnym ponownie tak. Od czasu do czasu udaje nam się też uzyskać dotację z Polski ze Stowarzyszenia „Wspólna Polska”. Gros środków finansowych pozyskujemy jednak od naszych członków, którzy płacą nie tylko niedużą roczną składkę członkowską, ale też za uczestnictwo w poszczególnych imprezach.

Na stronach internetowych HPC można znaleźć kompletny spis drużyn harcerskich i gromad zachowowych. Czy wszystkie działają aktywnie, albo są też takie, które istnieją tylko na papierze?

Są i takie, i takie. Niektóre działają bardzo dobrze, inne u siebie „na swoim podwórku” dobrze, lecz nie biorą udziału w imprezach centralnych. Jeszcze inne działają tylko formalnie. Do najbardziej aktywnych należą szczyple karwińskie oraz drużyny wodne. Wyjątkowo tylko spotykają się drużyny starszoharcerskie, których członkowie są uczniami szkół średnich lub są już na studiach.

Czy istnieje zależność między wielkością szkoły w danej miejscowości a wielkością oraz aktywnością drużyny harcerskiej czy gromady zachowowej?

Nie, nie ma takiej zależności. W niektórych miejscowościach, choć jest tam tylko małoklasowa polska szkoła, drużyny dobrze pracują i mają stosunkowo dużo członków. Z kolei są większe szkoły pełnoklasowe, gdzie jest odwrotnie. Zależy to od kadry, od jakości jej pracy.

Co atrakcyjnego może Harcerstwo zaproponować dzisiejszej młodzieży, która ma dostęp do różnego rodzaju rozrywek, chodzi na wszelkiego rodzaju kółka zainteresowań, do klubów sportowych?

Proponujemy im pracę (śmiech). Ale serio – prócz zabawy zuchy i harcerze uczą się samodzielności w różnych sytuacjach życiowych, które mogą sobie wypróbować w formie gier, a więc bez stresu i bez konsekwencji w wypadku, że coś się nie uda. Dzięki temu dzieci hartują się, zyskują doświadczenia. Z moich obserwacji wynika, że ludzie, którzy przeszli przez kilkuletnią „szkołę życia” w drużynie harcerskiej, z reguły jako osoby dorosłe dobrze ustawiają się w realnym życiu. Drużyna może też pozytywnie wpływać na postępy w nauce i zachowanie swych członków. O ile drużynowy wie, że dane dziecko jest problemowe, i dobrze współpracuje z rodzicami, to często dochodzi do poprawy w nauce czy zachowaniu. Drużynowy umówi się z rodzicami, że będą stosowali te same kary, np. zakaz wyjazdu z drużyną na biwak. Gdy dziecko widzi, że obie strony podchodzą do niego w ten sam sposób, łatwiej zrozumie, że musi się zmienić. Nie należy jednak za karę zabierać dziecku brać udziału w zbiorce harcerskich. Oznaczałoby to zabranianie mu w wypełnianiu jego obowiązków. Znam nawet osoby o bardzo problemowym zachowaniu, z których wyrosli wspaniali instruktorzy i porządni ludzie.

A powracając do tego, że dzisiejsza młodzież ma pełno rozrywek. W wyniku tego dzieci są bierne, chcą być bawione, a nie chcą się bawić. To trzeba przełamać. Gdy to się uda, można dzieci w jakimś kierunku poprowadzić. Zamiast emocji, które dają im gry komputerowe, proponujemy im porcję adrenaliny zyskiwaną w pozytywny sposób.

Czym różnią się obozy harcerskie od obozów organizowanych przez różne agencje i biura podróży na bazie komercyjnej?

Obozy organizowane na bazie komercyjnej są w większości wypadków specjalizowane. Chodzi np. o naukę jazdy konnej, pływania itp. Są na pewno dobrze zorganizowane, z odpowiednio wyszkoloną kadrami i atrakcyjnym programem. I to wszystko. Na takim obozie spotka się grupa ludzi, którzy dotąd się nie znali i przez tydzień czy dwa przebywają razem. Z naszymi obozami jest inaczej. Obozy harcerskie to kontynuacja i ukoronowanie całorocznej działalności. Prócz atrakcyjnego programu proponujemy sprawdzić się w różnych sytuacjach – pozytywnych i

negatywnych, przez wspólną przygodę wyciągamy z dzieci to, co noszą w sobie, pokonując przy tym bariery fizyczne i psychiczne. By to osiągnąć, trzeba dziecko dobrze znać i pracować z nim przez dłuższy czas. Nasze programy obozowe układane są tak, by każde dziecko znalazło coś dla siebie. Wykorzystujemy przy tym oczywiście również różne modne pierwiastki i idole, u chłopców np. Jamesa Bonda i innych uznawanych przez dzieci bohaterów. Korzystamy też z nowoczesnej techniki i technologii – komputerów, rzutników laserowych itp.

A czy Harcerstwo Polskie w RC uczy patriotyzmu? Czy harcerze śpiewają, jak dawniej, przy ogniskach „... o rycerzach spod krawieckich stanic, o obrońcach naszych polskich granic”?

Tradycyjne wartości i idee ruchu skautowego są ciągle w programie. Uczymy patriotyzmu, lecz w naszych warunkach nie jest to patriotyzm czysto skierowany w stronę Polski. Szanujemy tradycje naszych przodków, wzorujemy się na Harcerstwie Polskim, uczymy poszanowania ojczyzny, zależy jednak od każdego harcerza, co pod pojęciem ojczyzny rozumie. Na przykład w oryginalnym tekście polskiego hymnu harcerskiego są słowa:

„Wszystko, co mamy, Polsce oddamy”. My, śpiewając ten hymn, dajemy harcerzom do wyboru, by każdy śpiewał, jak woli – albo „Polsce oddamy”, albo „Ojczyźnie oddamy”.

Zresztą są wśród nas również członkowie narodowości czeskiej. Ci jednak muszą respektować, że jesteśmy polską organizacją i że mówi się u nas po polsku.

Tak samo uczymy poszanowania wobec wszystkich religii, żadnej nie stawiamy wyżej ani też żadnej nie zniżamy. W świetle powyższego jest ciekawe, że niektórzy rodzice mówią, że nie zapiszą dziecka do Harcerstwa, ponieważ jesteśmy w ich mniemaniu organizacją katolicką, inni z kolei, że inklinujemy w stronę buddyzmu, ponieważ chodzimy od czasu do czasu do herbaciarni. Tak to jest u nas na Zaolziu, gdzie nieustannie – chodzić do gospody to rzecz normalna, do herbaciarni – podejrzana.

A jeżeli chodzi o tradycyjne polskie piosenki harcerskie – to, oczywiście, nadal są śpiewane. Bez piosenki nie ma drużyny harcerskiej ani gromady zachowowej.

Jak wygląda współpraca HPC z Harcerstwem z Polski?

Na poziomie centralnym jest to współpraca o charakterze komunikacyjnym – Rada Naczelna rozmawia z Radą Naczelną, Poszczególne drużyny współpracują z drużynami z Polski. Aktywnie współpracuje szczyple lutyński, a także drużyny wodne, które organizują wspólne akcje, obozy, wymianę instruktorów.

Czy, jeżdżąc na obozy wspólnie z harcerzami z Polski, widzi Pan różnice w mentalności między naszą a polską młodzieżą?

Zacznę od różnic w mentalności u nas na Zaolziu. Widzę przepastne wprost różnice między dziećmi z miasta a dziećmi ze wsi. Te drugie mają jeszcze niejako „w genach” zakodowane poczucie wartości pracy. W domu mają więcej obowiązków od dzieci miejskich. Różnice te są widoczne w pracy drużyn.

Jeżeli zaś chodzi o różnice między naszą zaolziańską młodzieżą a młodzieżą z Polski, to jest

Krzysztof Mitura

to zupełnie inny świat. Powiedziałbym, że dzieci, przez to, że żyją w środowisku, ciągle konfrontowane są w sposób, który Polakiem – ty jesteś Czechem”, są bardziej zahartowane. Polska młodzież jest taka – jakby powiedziała – zadowolona, że w naszych drużynach U nas pod każdym względem poprzeczka ustawiona wyżej. Na przykład na obozie przebiega jakaś niezbyt wymyślna gra – harcerze Polski powiedzą, że „to było super”, nasze dzieci – „hm, nic specjalnego...”. Dalsza sprawa: stosunki panujące w drużynach. Sami Polacy Polski dostrzegają, że w naszych drużynach są bardziej serdeczne, przyjazne stosunki. Polscy są one bardziej formalne.

Jeszcze chciałbym dodać, że nasi instruktorzy mają w Polsce wielkie wzięcie. Gdy ktoś nas przyjeżdża do Polski, od razu pozyskuje sympatie drużyny.

Skąd się biorą ci dobrzy instruktorzy? Czy każdy może nim zostać?

Właśnie te pozyskanie naprawdę dobrych instruktorów to duży problem. Jeżeli mają te ludzie na odpowiednim poziomie, zdolności, to, że mają odpowiedzialność i przychodne zatrudnienie. A także na ogół rodzice z tego wynika, mało czasu. Dobry instruktor musi poznać pracę w Harcerstwie od podstaw, najpierw być szeregowym harcerzem, potem zastępowym, stopniowo uczyć się przywiązywania do rzeczy i odpowiedzialności. Są co prawda szkolenia dla instruktorów, ale według mnie umiejętności zyska przyszły instruktor w czasie, w praktyce. Najlepsze wieki do rozpoczęcia pracy instruktora to 15–16 lat, czyli okres dojrzewania. Dziecko wtedy „zaczyna myśleć”.

Zaskakuje mnie Pan. Wiele dorosłych ma ten temat młodzieży nastrojnie odmienne zdanie.

Ja naprawdę tak uważam, że to najlepszy. Młody człowiek potrafi wtedy jeszcze „złapać” do poziomu dzieci w drużynie, zarządzać, tworzyć, nie zna jeszcze granic, co umożliwia mu rozwinąć twórczego ducha, a równocześnie ma już poczucie odpowiedzialności.

Czy na zakończenie chciałby dodać Pan coś sobie, jakąś refleksję na temat harcerstwa?

Może tylko tyle, że dopóki będzie choć trochę chętnych, będziemy oferowali młodzieży stawioną tu alternatywę spędzania czasu.

Dziękuję za rozmowę.

DANUTA

NA KANWIE LEKTURY VETLE LID LARSSENA »ZNIKAJĄCA EUROPA«

W związku z aktualnymi dyskusjami na temat: Budować czy nie budować radaru w Republice Czeskiej oraz wyrzutni rakietowych w Rzeszypolitej Polskiej? – przypomina mi się ubiegłoroczna lektura arcyciekawej książki *Znikająca Europa* (jest to ... książka materiałów o zapomnianych, opuszczonych miejscach współczesnej Europy, miejscach, w których coś nieodwołalnie zmierza ku końcowi, zmienia się nie do poznania lub po prostu upada. Zniszczone przez człowieka lub siły natury, książka wydana w Wydawnictwie Czarne, Wołowiec 2006). Konkretniej zaś chodzi o reportaże-eseje norweskiego pisarza, eseisty i reportażysty *Vetle Lid Larssena* pt. *Vardo revisited*.

Narrator reportaży przylatuje samolotem do tej oddalonej 930 km od najbliższego dużego miasta miejscowości, wyspy i miasta, gdzie przed 10 laty spotkał kobietę, której imienia nie zapamiętał, jednak przyjechał nie dla niej, lecz w poszukiwaniu piekła, jak zażyła sobie redakcja pisma literackiego... Owiane mitami tamtejsze piekło – ogromną grocie, obiecał mu pokazać wówczas geolog, nie zdążył. Pewien pastor luterński obliczył w 1564 roku, że w zwykły dzień z owej czołuski wychodziły 2 665 666 746 664 małe diabły. U pracującego tu wówczas geologa znalazł książkę, która informowała, że na tych terenach spalono w

XVII wieku ponad 100 czarownic, ale geolog zaprzeczał, żeby miało to jakieś związki z tamtejszą grota-piekłem...

Jednak Vardo wszystko to przetrwało i przed dziesięć laty miało się całkiem dobrze. Ludzie żyli swym odwiecznym trybem w trudnych warunkach polarnych nocy i w izolacji. Bez techno-

logicznych nowinek, Unii Europejskiej, dobrych połączeń komunikacyjnych i przy braku rozrywek innych niż seks i suszone ryby wytrzymały całe stulecie. Przetrwali powstanie i rozwój nowoczesnej Norwegii... Aż nadeszła socjaldemokracja i liberalizm rynkowy. Nie wchodzący w szczegóły. Przez 10 lat miasto zmieniło się w ba opuszczonych domów, sklepów, restauracji i zbankrutowanego z miastem olbrzymiego amerykańskiego radaru na globus II.

Parę osób otrzymało prestiżową pracę, gazety wtedy były pełne artykułów na temat rakotwórczego wpływu radaru, jednak nikt nie wiedział niczego na pewno. Ale Rosjanie, a do Rosji stąd niedaleko, szybko się zorientowali, że radar jest częścią amerykańskiego systemu antyrakietowego i odpowiedział na radar jest teraz rosyjska broń jądrowa skierowana dokładnie na Vardo.

Radar i wyrzutnie rakietowe obroną czy zagrożeniem?

Sto lat temu port w Vardo pełen był Rosjan. Lenin drukował rewolucyjne pisma, które przemycane były tą drogą, tuż przed latami i przyczyniły się do katastrofy – powstania reżimu. Miał istnieć przez siedemdziesiąt lat. Toteż dla miejscowych munistów i przeważającej części społeczności lokalnej tam jest na wschodzie – na szczęście dla nas – tam nie dotarł, choć Związek Sowiecki był tak blisko, a stolica Norwegii strasznie daleko...

Czy ratunkiem na przyszłość dla tamtejszej ludności był odkryty niedawno ogromne złoża ropy naftowej na dnie Morza Barentsa? Autor reportaży ma wątpliwości, bo jak stworzyć przyszłość? Jest rządząca, pomimo tego, że niebawem przyjechać polityk, może z powodu radaru, może z powodu ropy naftowej, może dla głosów nielicznych już tam wyborców.

Książkę warto przeczytać, by dowiedzieć się co nieco o Europie, tej rozwijającej się i tej znikającej, a poprzez to także o samych. Autor reportaży groty do piekła nie znalazł, tak jak nie znajdziemy odpowiedzi na pytanie: budować czy nie budować radaru i wyrzutni rakietowych, czy przez ich budowę będziemy bezpieczniejsi, czy też bardziej zagrożeni. Zagrożeni dla ludzkości są wszystkie kraje posiadające broń nuklearną, bo przecież jak już wiemy, przyszłość jest zdrajczyca.

KAZIMIERZ JAWORSKI

DO USTRONIA MOŻNA SIĘ WYBRAĆ ZIMĄ I LATEM

Park pełen niespodzianek

...st otwarty codziennie, w piątek i wiatki, latem i zimą bez względu na pogodę. A więc 365 dni w roku, o ile oczywiście nie chodzi o rok przestępny... Jego odległość od Czeskiego Cieszyńska jest niewielka, tylko dwanaście kilometrów, zaś oferta niezmiernie ciekawa. Leśny Park Niespodzianek, o o nim właśnie mowa, leży w niedalekim Ustroniu Zawodziu. Można do niego dojechać samochodem lub dojść pieszo, korzystając np. z żółtego szlaku spacerowego, tak zwanego Szlaku anatomicznego, który rozpoczyna się przy Urzędzie Miasta Ustronia.

Leśny Park Niespodzianek jest nie tylko atrakcyjny i jest czymś pomiędzy mini - zoo i parkiem rozrywki. Przyciąga wprawdzie szczególnie dzieci, jednak dorośli tak samo nie zaznają nudę. Fascynuje tu dzikość przyrody i możliwość oglądania jej z bliska. Na łonie natury podziwiać można, karmić i karmić dziką zwierzynę. Na terenie parku żyje przeszło sto sztuk zwierząt płowej, spotkać tu możemy żółki, muflony, jelenie szlachetne czy jelenie sika, danielę, żubry itp.

Dwa male urwipolcie Bolek i Lolek czują się w parku znakomicie.

Sporą atrakcją dla dzieci, i nie tylko, jest bajkowa aleja z ruchomą ekspozycją. Znajdziemy w niej dziesięć drewnianych domków z najbardziej

popularnymi, poruszającymi się postaciami bajkowymi. Spoza szyb patrzeć na nas np. dwa urwipolcie Bolek i Lolek lub Czerwony Kapturek, Żabi król, Kot w butach, Królewna Śnieżka i siedmiu krasnoludków i inne. A kiedy zatrzymamy się przed którymś z domków i naciśniemy odpowiedni guzik, melodyjny głos znanych aktorów zacznie nas wprowadzać w świat bajkowych przygód... Za siedmioma górami i rzekami... Hen daleko w pewnym królestwie żyła, była... lub... po prostu można sobie wybrać według własnego upodobania, na co akurat mamy ochotę. Jedna bajka trwa sześć minut, chcąc wysłuchać wszystkich, potrzebowałibyśmy całej godziny.

Wydawać by się mogło, że świat baj-

...cha urodziła wiosną roku ubiegłego pięcioro potomstwa.

Żubry przywieziono do Ustronia z Wolińskiego Parku Narodowego, a harcerze z amicy spota Poznania. Pierwsze zwierzęta pochodzą z polskich ogólności. Słowa zoologiczne, z Niemiec sprowadzono jelenie szlachetne. Do największych atrakcji należy bez wątpienia stacja ptaków drapieżnych, czyli do obsługiwana przez kwalifikowanych opiekunów. Oglądać tu można orły, myszolatki, sokoły, jastrzębie, sowy.

Wszyscy mieszkańcy rzeszy zwierzęcej zadowolili się w leśnym parku. To na pewno bardzo dobrze i nawet ubiegłoroczny sezon nie był dla nich problemem. Żyją w spokoju, a w zimie na bieżąco w naturalnych warunkach, mając do dyspozycji kilkunastu opiekunów. Również gorące lato nie zaszkodziło zwierzętom. Pomimo że wielu z nas narzekało na skutki upałów z ubiegłego lata, niektórym hodowcom upały nawet się przysłużyły. Urodziła się np. rekordowa liczba, bo aż dwanaścioro młodych jeleni szlachetnych oraz jedenaście młodych muflonów. Zwierzęta mają bardzo dobrą opiekę, karmione są dwa razy dziennie paszą treściwą, burakami i sianem.

W parku możemy również spotkać białe danielę.

Żubry codziennie dostają sporą porcję karmy.

Marek Grycz

Dyrektor podstawówki w Trzyńcu Tadeusz Szkucik podczas naszych rozmów zwrócił mi uwagę na sukcesy swojego ucznia Marka Grycza. Podobno trenuje pięciobój nowoczesny i uzyskuje świetne wyniki. Umówiłam się więc na spotkanie. Przyszedł razem ze swoim ojcem Romanem Gryczem, nauczycielem. Dowiaduję się szybko podstawowe informacje dotyczące tej dyscypliny sportowej. Na pięciobój nowoczesny składa się pięć dyscyplin - bieg, pływanie, strzelanie z pistoletu, szermierka i jazda konna. Patrząc na uśmiechniętego trzecioklasistę.

Jeździś konno?

M.G. - Jeszcze nie.

R.G. - W jeździe konnej startują w pięcioboju nowoczesnym zawodnicy, którzy skończyli osiemnaście lat. Młodzi ludzie kolejno dochodzą do wszystkich dyscyplin. Zaczyna się od biegów i pływania. Ten koń jest na końcu, w nagrodę, że sportowiec wytrzymał całą tę mordęgę. To jest niesamowity sport. Są cztery miasta w republice, w których trenuje się pięciobój nowoczesny.

A szermierka?

M.G. - Powoli zaczynam się już uczyć kroków szermierskich, pracy nóg.

R.G. - Marek jest najmłodszy w swojej grupie. Na zawodach szermuje się od szesnastu lat. Trzeba dobrze trenować te kondycyjne dyscypliny. Jeżeli ktoś nie jest w nich dobry, to raczej w tym sporcie się nie liczy.

To kiedy rozpocząłś treningi?

M.G. - Przed trzema laty.

R.G. - Jeszcze zanim poszedł do pierwszej klasy, to zaczęliśmy się w domu zastanawiać, co z jego ruchliwością. Słyszałem o klubie w Bystrzycy, poszliśmy zobaczyć i tak nam się spodobało, że zostaliśmy. Bo to jest bardzo wszechstronny sport. Wyobraź sobie dziecko, które podczas treningu w strzelaniu piana godzinę musi być skupione, nie może się nawet odezwać. Zupenie inne emocje są w biegu. Pływanie to też niesamowita sprawa, już samo przebywanie w wodzie. [W klubie zostali obaj, bo tata małego Marka trenuje z dziećmi sporty kondycyjne. Ma grupę 8 sportowców w wieku od 9 do 15 lat. W tym swojego syna.]

Wiek teraz trenujesz biegi, pływanie i początki szermierki?

M.G. - Tak. I jeszcze strzelanie. Na zawodach strzela się od dwunastu lat, więc już zaczynam trenować. Strzelać od roku ze sportowego pistoletu pneumatycznego.

Ile czasu poświęcasz na sport, zostaje ci trochę wolnego?

HALINA SIKORA

M.G. - Trenuję codziennie, oprócz soboty i niedzieli. W poniedziałek, środę i piątek od trzeciej do wpół do szóstej, a we wtorek i czwartki godzinę pływam. Ale zostaje mi jeszcze trochę czasu wolnego.

Ostatnio byłeś w Pradze na ogłoszeniu całorocznej ankiety Pięcioboista Roku.

R.G. - Kategorii młodzieżowe otrzymywały nagrody za całoroczny konkurs, który nazywa się Czeski Puchar Młodzieży. To jest seria zawodów, w których zbiera się punkty, trzy najlepsze zawody się zliczają. Na podstawie tych punktów ustalana jest kolejność miejsc.

M.G. - Byłem drugi w swojej kategorii do lat dziesięciu. Zdobylem puchar. (Na stole leżą jeszcze dwa medale, Marek bierze jeden z nich). Ten zdobyłem na mistrzostwach republik. Złoty uzyskaliśmy w walce drużynowej, a brązowy medal dostałem indywidualnie.

Czy to jest kosztowny sport?

R.G. - Nie, nie jest. Trzeba dziecku kupić stroje kąpielowe i okulary. Resztę sprzętu zapewnia klub. To jest sport dla ludzi, którzy wytrzymają. Marek jeszcze całe szczęście przez te trzy lata ani razu nie powiedział, że już ma dosyć i że nie będzie już trenował. Z chęcią chodzi na zajęcia. Motywacją z pewnością są sukcesy. Zawody są siedem razy w roku. Ale i tak trzeba dzieciakom pogratulować, że wytrzymują tę harówkę.

Twój ojciec grał w zespole rockowym Arzia. Na Zaoziu zrobił niezłą karierę. Chciałbyś pójść w jego ślady?

- Lubię muzykę, ale na razie jeszcze na niczym nie gram. Wolę sport. Nie mogę się już doczekać Zjazdu Gwiazd. Od czterech lat biorę w nim udział. Jeżdżę na biegówkach. W 2005 roku zająłem pierwsze miejsce, a w 2006 trzecie.

Widać, że Marek ma sport we krwi. Biorąc pod uwagę jego determinację i talent, niewykluczone, że za parę lat będziemy mogli go oglądać na Olimpiadzie. Trzeba więc życzyć mu wielu sukcesów.

HALINA SIKORA

Gazela, czyli Fatima Lopez

- Odkryliśmy w szkole niesamowity talent - zwrócił się do mnie nauczyciel trzyniejskiej podstawówki Roman Grycz - Nazywamy ją gazela. Za dużo ci nie powie, bo jest raczej nieśmiała, ale warto ją poznać. Spotykamy się w szkole przy szatniach. Smukła dziewczyna ciemnej karnacji - Fatima Lopez. - Dobrze mówi po portugalsku, jednak jej polszczyzna jest bezbłędna.

Zyskałaś trzecie miejsce na Poprzeczce Beskidzkiej. Ile udało ci się skoczyć?

149 cm.

A ty masz ile?

12 lat.

A centymetrów?

Coś około 170.

Szkołisz się gdzieś, czy też skaczesz tylko w szkole?

Tylko w szkole.

W wolnym czasie co robisz?

Jeżdżę na rowerze, na deskorolce.

A poza sportem?

Uwielbiam czytać książki.

Mylisz o tym, by trenować skok wżwyz, by dalej się szkołisz?

Trudno powiedzieć, raczej nie.

A skok w dal?

Nie wychodzi mi tak dobrze, jak skok wżwyz.

Talent Fatimy szkoła odkryła w zeszłym roku. Wtedy młoda trzyniejszanka zaczęła dobrze skakać. Wystartowała jako szóstkilkasistka na Igrzyskach Lekkoatletycznych. Na igrzyskach skaczą wżwyz tylko uczniowie klas 8 i 9. Jako najmłodsza uzyskała czwarte miejsce. - Fatima jest niesamowita. Ta dziewczyna naprawdę ma talent. To słychać przy odbiciu. Żeby skakać 149 cm w wieku 12 lat, trzeba mieć talent! Ona dopiero zaczyna. Wierzę, że zająłaby daleko - dodaje R. Grycz.

HALINA SIKORA

EMILIA ŚWIDER

Telewizja

SOBOTA 3 LUTEGO

■ TVP 1

6.05 Warto kochać 6.50 Smaki polskie 7.00 Dzień dobry w sobotę 7.35 Rok w ogrodzie (mag.) 8.00 Wiadomości 8.15 Byli sobie odkrywcy - James Cook 8.40 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 8.45 Kadra 2012 9.05 Ziarno (dla dzieci) 9.30 Ferie z 5-10-15 10.00 89 PLUS: młodość, pasja, skauting 10.05 Szkoła złamanych serc (s.) 10.55 Mistrzostwa Świata w Anterselvie 12.55 Kuchnia z Okrasą - Rosyjski obiad 13.00 Wiadomości 13.15 ZAP - szybki magazyn popkulturalny 13.25 Przed Eurowiją 13.45 Miłość przychodzi powoli (film USA) 15.15 Jaka to melodia? (teleturniej) 16.05 Puchar Świata w Titisee-Neustadt - Konkurs na skoczni HS 142 17.10 Telexpress 18.25 Śasiedzi - Niespodziewany gość (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Piosenka dla Europy - Krajowy finał Eurowiję 2007 22.35 Orzeł (film islandz.) 23.45 Miłość jest więzieniem 1.15 Puls miasta.

■ TVP 2

6.10 Echa Panoramy 6.40 Przygody kota Filemona (s. anim.) 6.50 Smak Europy 7.00 Spróbujmy razem 7.30 Złotopolscy (s.) 7.55 M jak miłość (s.) 8.50 Śniadanie z Dwójką 10.45 Mały człowiek - Myślenie (s.) 11.40 Na dobre i na złe (s.) 12.30 Dubi-dub (pr. muz.) 13.20 Niesforne aniołki (pr. ang.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 14.55 Cyrk Princess 2003 15.45 Święta wojna - Feminista (s.) 16.15 Codzienna 2 m 3 16.45 Podróż z żartem - Meksyk (s.) 17.45 Program lokalny 18.15 Kabaretowe kawałki (pr. rozryw.) 18.45 Panorama 19.15 Kabaretowa scena Dwójki - Kabaret Ani Mru Mru 20.15 Polska - Estonia: Mecz towarzyski 22.25 Słowo na niedzielę 22.35 Panorama 23.05 Fatalny błąd (film USA) 0.40 Chinatown (film USA) 2.45 Sędziowie z Queens (film USA).

■ TV KATOWICE

6.25 Uwierz w dokument 7.00 Etniczne klimaty 7.45 Aktualności 7.50 Sobota, jak się pa...! 8.00 Co to jest? 8.20 Narcisarzy weekend 8.45 Cukierka-dziadka Benka 9.00 Auto-skaner 10.00 Było, nie minęło (mag.) 11.00 Magazyn kulinarny 12.00 Nowe technologie 12.55 Kamera Kuriera 13.00 Świat - magazyn międzynarodowy (mag.) 14.00 Auto-skaner 14.49 Serwis sportowy 14.50 Serwis kulturalny 14.55 Uwierz w dokument 16.00 Na Wschodzie 16.45 Aktualności 16.50 Gramy dla was 17.00 Niepokonani 17.10 Kultura TV - recenzje 17.50 Aktualności 18.25 U nos w Bytkowie 19.05 Po bandzie 19.30 Kabaret to za duży 20.00 30 minut 20.50 Oko na świat 21.45 Aktualności 22.05 Sobotni magazyn sportowy 22.20 Narcisarzy weekend 22.45 Sportowy wieczór 23.10 Uwierz w dokument 23.45 Na Wschodzie 0.10 30 minut 0.35 Oko na świat.

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 6.45 Jesteśmy 7.15 Tutenstet (s. anim.) 7.00 Pszczółka Maja (s. anim.) 7.20 Śpiewanki 7.30 Niefortuna czarownica (s.) 7.55 Droga mi i po bezdrożach 8.10 Eryk w krainie owadów (film) 9.45 Czy minie zachęcić? (mag.) 10.00 Żyć i przeżyć w dzikiej naturze (s. dok.) 10.25 Nasza wieś (mag.) 10.45 Muzyka dęta (pr. muz.) 11.20 Hobby magazyn J. Bohdalowej 11.45 Niewiedza nie usprawiedliwia 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.05 Everwood (s.) 13.50 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 14.20 Oczarowanie (s.) 15.20 Zemsta Różowej Pantery (film br.) 16.55 Film o filmie Gnijące ciało panna młoda 17.10

■ TVC 1

6.15 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 6.45 Sierżant Pasek (s. anim.) 7.00 Pszczółka Maja (s. anim.) 7.20 Śpiewanki 7.30 Niefortuna czarownica (s.) 7.55 Droga mi i po bezdrożach 8.10 Eryk w krainie owadów (film) 9.45 Czy minie zachęcić? (mag.) 10.00 Żyć i przeżyć w dzikiej naturze (s. dok.) 10.25 Nasza wieś (mag.) 10.45 Muzyka dęta (pr. muz.) 11.20 Hobby magazyn J. Bohdalowej 11.45 Niewiedza nie usprawiedliwia 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.05 Everwood (s.) 13.50 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 14.20 Oczarowanie (s.) 15.20 Zemsta Różowej Pantery (film br.) 16.55 Film o filmie Gnijące ciało panna młoda 17.10

O koronę króla Karola (quiz show) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.05 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek 18.30 ... a teraz wygłup! 18.45 Wieczorynka 18.56 Losowanie Szczególnej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Drogi i po bezdrożach z Mirosławem Donutem (pr. roz.) 21.00 Osaczeni (film USA-br.) 22.55 Wiadomości, sport 23.03 Losowanie Szczególnej Dziesiątki 23.10 Dorwać małego (film USA) 0.55 Sekrety miłości (film kan.) 2.30 Bananowe rybki.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.15 Wydarzenia w regionach 7.50 Panorama 8.30 Kamera w podróży (s. dok.) 9.25 Świat cudów: Człowiek a technika (s. dok.) 9.50 W kondycji (mag.) 10.10 Puchar Świata - Szwajcaria (transmisja) 11.40 Game Page (mag.) 11.55 Piątka Zeller (pr. muz.) 12.25 Mistrzostwa Świata Szwecja (transmisja) 13.40 Czeska morską rallye 2006 13.55 Puchar Świata Szwajcaria (transmisja) 15.10 Styl (mag.) 15.35 Intruzi w otchłaniach (dok.) 16.15 Rybacy z Kamczatki (dok.) 16.45 Buly (mag.+transmisja meczu hokeja na lodzie) 19.35 Kultura cz. (mag.) 20.00 Legendy czeskiego teatru: Carl Zuckmayer - Kapitan z Köpenick (Činoherní klub) 22.20 Artywiści (dok.) 23.15 Noc z Andełem 0.45 Wielka nocna muzyka 4.00 Telewizyjne piosenki.

■ NOVA

6.00 Scooby-Doo (s. anim.) 6.25 Dinozau-ry (s. anim.) 6.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.10 O.C. (s.) 9.05 Eso (lista przeb.) 10.10 Julie Lescaut (s.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Faceci na spalonym (film czes.) 14.05 Mr. Bean 14.35 Gwardia królewska (film USA) 16.25 Miłość między kroplami deszczu (film czes.) 18.30 Przyprawy (mag.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kuloodporny (film USA) 22.00 Kolekcjoner (film USA) 0.05 Anatomia (film niem.) 2.15 Do-Re-Mi.

■ PRIMA

7.05 W 80 dni dookoła świata (s. anim.) 7.30 Atomówki (s. anim.) 8.00 Niesamowita natura (s. dok.) 8.25 Prima TV 8.45 Salon samochodowy 9.40 Policja kryminalna Kolonia (s.) 10.40 t-music (pr. muz.) 11.45 Północny transport (film czes.) 13.35 Piramida Boga Siofca (film koprod.) 15.40 12 wspaniałych (s. dok.) 16.00 Big Ben (s.) 18.00 Morderstwa niedoskonałe (s.) 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.25 Extra (mag.) 20.00 Joe Black (film USA) 23.40 Obcy (film br.) 1.55 Zapytaj o przyszłość.

NIEDZIELA 4 LUTEGO

■ TVP 1

6.10 Warto kochać (s.) 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 7.55 Sprawy nasze powszednie (s.) 8.00 21 dni - Sertac i jego instrument (film irlandz.) 8.15 Fifi - Konkurs talentów (film ang.) 8.30 Domisie 8.55 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 9.00 Teleranek na ferie 9.40 Szkoła złamanych serc (s.) 10.30 Szatan z siódmej klasy (film pol.) 11.25 Tydzień 11.55 Między ziemią a niebem (pr. public.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.50 Sprawy nasze powszednie 13.00 Wiadomości 13.10 Wywiad i opinie 13.30 Błękitne Hawaje (film USA) 15.10 Niezwykłe wędrowki zwierząt - Odyseja rybołów (film dok.) 16.05 Puchar Świata w Titisee-Neustadt - Konkurs na skoczni HS 142 17.10 Telexpress 18.20 Faceci do wzięcia (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Ranczo - Książd z inicjatywą (s.) 22.05 Pewnego razu na Dzikim Zachodzie (film USA) 0.50 Kinetograf 1.15 Krzyż Walecznych (film pol.).

■ TVP 2

6.35 Słowo na niedzielę 6.40 Smak Europy 6.50 Lokatorzy (s.) 7.40 Złotopolscy (s.) 8.10 M jak miłość (s.) 9.00 Jesteś tym, co jesz (s.) 9.25 Zacznie gwiazd - Zofia Czerwińska 9.55 Sto tysięcy bociaków (pr. przyrod.) 10.20 Wojciech Ciejrowski bosso przez świat: Hajenda (film dok.) 10.50 Równik - Potęga oceanu (film dok.) 11.45 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza (mag.) 12.15 Żądza pieniądza (film franc.) 13.55 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Duże dzieci 16.00 Na dobre i na złe (s.) 16.55 Egzamin z życia (s.) 17.45 Program lokalny 18.15 Kabaret TOP czyli Kabaretowa Lista Przebojów

18.45 Panorama 19.15 Mój pierwszy raz (s.) 20.15 Robin Hood: Będziecie to tolerować? (film ang.) 21.05 Zakreślony tydzień (quiz) 22.00 Panorama 22.35 Grzechy polskie - Nieczystości, cudzołóstwo 23.20 Wzmocniacz (mag.) 23.50 C'est la vie, piosenki Andrzeja Zauchy - 42. Studencki Festiwal Piosenki 0.45 Poezja łączy ludzi 0.50 Angielka i książę (film franc.).

■ TV KATOWICE

6.15 Półkowniki (film dok.) 6.50 Integracja 7.00 Wierzę, wątpię, szukam 7.45 Aktualności 7.50 Zamyślenia nie tylko dla pobożnych 7.55 Bajki dla Majki 8.00 Koncert życzeń 8.45 Śląska lista przebojów 9.00 Espresso 9.55 Kamera Kuriera 10.00 Kuchnia polityczna 11.00 Teplotki 12.00 Serial dokumentalny 13.00 Serial dokumentalny 14.00 Espresso 14.40 PTPS Nafta Piła IDMSA - Swarzędz Meble AWF Poznań. Ekstraklasa kobiet 16.45 Aktualności 16.50 Gramy dla was 17.00 Młodzież kontra 17.50 Aktualności 18.15 Magazyn meo 18.20 Aktualności 18.30 Retransmisje sportowe 20.50 Półkowniki (film dok.) 21.45 Aktualności 22.05 Niedzielną magazyn sportowy 22.55 Sportowa niedziela 23.50 Kuchnia polityczna 0.20 Młodzież kontra 0.45 Serial dokumentalny.

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.25 Graczykowie (s.) 8.00 Czarodziejki (s. anim.) 8.30 Power Rangers (s.) 9.00 Dotyko ania - Niezidentyfikowana kobieta (s.) 10.00 Gala Boku Zawodowego 11.00 12 prac Asteris (film franc.) 12.40 Przygody najspokojniejszego z braci Holmes (film USA) 14.30 Piękna i geniusz (film USA) 15.30 Daleko od noszy - Policjanci prosek (s.) 16.00 Kabaret - Trzecia Sopocka Noc kabaretowa 16.45 Świat według Kiepskich (s.) 17.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Jaś Fasola - Straszne kłopoty z Jassem Fasolą (s.) 20.00 Szakany na śmierć (film USA) 21.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (film USA) 22.05 Głowa na wszystko (film USA) 0.00 Magazyn sportowy 1.00 Dzwonienie w bikini (quiz) 3.00 Nocne randki.

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Adres: Europa Środkowa 6.50 Kłocki 7.00 Czarodziej Żyto (s.) 7.05 Pszczółka Maja (s. anim.) 7.30 Boisko 7 (dla dzieci) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.00 F.L. Věk (s.) 11.50 O Pradze 12.00 Yana Václava Moravca 13.00 Wiadomości 13.10 Diabelskie klucze (bajka) 14.20 Gdzie pieniądze pomagają 14.25 Magazyn religijny 14.45 Magazyn chrześcijański 15.05 W poszukiwaniu czasu utraconego (pr. cykl.) 15.25 Jak książę Rohan (film czes.) 16.40 Słowo na niedzielę 16.50 Antologia czeskiego humoru 17.30 TVC 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.05 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.35 Spostrzeżenia z zagranicy 18.45 Wieczorynka 18.56 Losowanie Szczególnej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Przyjaćciółki z domu smutku (s.) 21.10 168 godzin (pr. publ.) 21.40 Kobiety Charty 77 (s. dok.) 21.55 Wiadomości, sport 22.05 Losowanie Sportki i Szansy 22.10 Ta druga córka Bolesny (film br.) 23.40 Losowanie Szczególnej Dziesiątki 23.50 Sprawa dla dwu (s.) 0.40 Mantyorky (dok.) 1.15 Artywiści (dok.) 2.10 Świat sztuki: Sonja Henie.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Sedno 7.20 Klucz (mag.) 7.50 Panorama 8.30 Panorama muzyki XX wieku 9.10 Kultura cz. (mag.) 9.35 Piękne miasta (pr. cykl.) 10.00 Cechomor Krusovice Vlak Tur 11.00 Mity i fakty historii: Herodes 11.50 Mantyorky (dok.) 12.25 Mistrzostwa Świata Szwecja (transmisja) 13.40 W poszukiwaniu sniegu dziesięciu 13.55 A1 Grand Prix Australia (retransmisja) 15.40 Świat sztuki: Sonja Henie (dok.) 16.30 Film o filmie 16.45 Fil-mowe powroty: Niewybaczalne (film USA) 18.45 Simpsonowie (s. anim.) 19.05 Świąd-kowie i święci 19.20 Znaki i rytuały 19.55 Kultura cz. (mag.) 20.00 Wzór na temat... Inspiracja twórcami natury 22.00 Teatr ży-jej (mag.) 22.30 Leoš Bacon Ślanina (po-jez) 22.40 Dogrywka (mag.) 23.10 Czeska Filharmonia gra i mówi (pr. muz.) 23.55 Drogi i po bezdrożach z Mirosławem Donutem 0.50 Simpsonowie 1.10 Talk show J. Krausa 1.50 Intruzi w otchłaniach 2.30 Świat cudów: Człowiek a technika.

■ NOVA

6.25 Scooby-Doo na tropie (s. anim.) 6.50 Dinozau-ry (s. anim.) 7.15 Cudowny świat Walta Disneya 8.30 Szczęście w zasięgu ręki (s.) 9.25 Dziennik dużych kotów (s. dok.) 10.15 Julie Lescaut (s.) 11.55 Dy-dok. 12.50 Tam, gdzie nastąpi Novaków (s.) 12.50 Tam, gdzie szczęście zaczyna (film niem.-austr.) 14.40 Zakochany Szekspir (film USA-br.) 17.05 Mój przyjaciel Monk (s.) 17.55 Poradnik domowy 18.55 Obywatelskie dżudo (pr. publ.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Anno 2006 (wręczenie nagród) 22.00 Odlamki (mag.) 22.25 Poufne (film koprod.) 0.05 24 godziny (s.) 1.20 Faceci na spalonym (film czes.).

■ PRIMA

7.05 W 80 dni dookoła świata (s. anim.) 7.30 Atomówki (s. anim.) 8.00 Chcieli zabić Hitlera (s. dok.) 9.00 Świat 2007 (mag.) 9.35 Cztery pancerni i pies (s.) 10.45 Gotowe na wszystko (s.) 11.45 Receptariusz prima pomysłów 13.45 13.00 Niedzielną partia (pr. dys.) 13.45 Extra (mag.) 14.15 Grzechotniki (film USA) 16.00 Żaglowiec miłości (film niem.) 18.00 Nie ma doskonałych (pr. roz.) 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.25 Extra (mag.) 20.00 Wakacje Waltera (film USA) 22.15 Dziką swinia (film czes.) 0.10 Cztery pancerni i pies (s.) 1.15 Zapytaj o przyszłość 2.35 Niedzielną partia.

PONIEDZIAŁEK 5 LUTEGO

■ TVP 1

5.45 Wójt Roku 2006 - sylwetki 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Teletubisie (s. anim.) 9.00 Budzik 9.30 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 9.35 Ferie z Jedyńką 10.05 Szkoła złamanych serc (s.) 10.55 Jaka to melodia? 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Moda na sukces (s.) 13.00 Klan (s.) 13.25 Plebania (s.) 13.50 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.15 Bulione-ry (s.) 14.40 Zwierzęcie (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Mieszkań w Europie 15.30 Laboratorium XXI wieku 16.00 Moda na sukces (s.) 17.00 Telexpress 17.20 Na celownik (mag.) 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wiadomości 19.10 Wiadomości 20.15 Ring (talk-show) 21.00 Ożenek (film pol.) 22.25 Z reflekssem (pr. public.) 22.45 Regal 23.20 Żądza krwi - Odkupienie (film ang.) 0.45 Auschwitz: Naziści i „ostatcz-ny rozwiązanie” (s.).

■ TVP 2

5.40 Statek miłości (s.) 7.30 Przystanek pra-ca 7.40 Magiczny autobus (s.) 8.10 Na dobre i na złe (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.55 Święta wojna (s.) 11.20 Codzienna 2 m 3 (s.) 11.45 Magnum - Nie mów „Zegnaj” (s.) 12.35 Allo, Allo (s.) 13.10 10 lat mniej (film dok.) 13.35 Dzieciaki przed kamerą (s.) 13.55 Znaki czasu (mag.) 14.20 Zakreślony tydzień (quiz) 15.10 Detektyw w sutannie (s.) 16.00 Panorama 16.15 Na dobre i na złe (s.) 17.10 Wędrowki z bestiami - Tygrys szalobójczy (film dok.) 17.45 Program lokalny 18.15 Zorro (film USA) 18.45 Panorama 19.10 Biznes 19.30 Oto jest pytanie 20.05 M jak miłość (s.) 21.05 MC 2 - Maszyna czasu Manna i Matery 22.00 Panorama 22.55 Warto rozmawiać - Jak pomóc homoseksuali-stom? 23.35 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 1.05 Bobby McFerrin - człowiek orkiestra (film pol.) 1.45 Naturali.

■ TV KATOWICE

6.00 Kurier 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.45 Z życia Kościołów - Magazyn religijny 10.00 Zagadkowe historie XX stulecia - Śmierć Donalda Campbella 11.00 Medyczny front (s.) 12.00 Młodzież kontra 13.00 Telekurier 14.00 Zagadko-we historie XX stulecia - Śmierć Donal-da Campbella 15.00 Medyczny front (s.) 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.50 Europieniądze 17.00 Plus minus 17.25 Serwis sportowy 17.50 Aktualności 18.25 Tropiciele 18.45 Wyhusani (pr. pu-blic.) 19.00 A ja zostaje (pr. public.) 19.20 Trudny rynek 19.40 TV Katowice zapra-sza 19.45 Pełnoprawni niepełnosprawni 20.00 Telekurier 20.55 Trzeci wymiar 21.45 Aktualności 22.15 Plus minus 22.45 Sportowy wieczór 23.10 Pozytywne kobie-ty (film dok.) 0.00 Plus minus 0.45 Trzeci wymiar 1.15 Plus minus 1.25 Telekurier 1.50 Pozytywne kobiety.

■ POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.50 Si-dła miłości (s.) 8.00 Halo! Kasal! 8.55 Rose-anne (s.) 9.25 Rodzina zastępcza (s.) 10.00

Przeklęta miłość (s.) 11.00 Dharma i Gra (s.) 11.30 Zwirowany świat Malcolm (s.) 12.00 Siła miłości (s.) 12.55 Jesteś moim życiem (s.) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Świat według Bundy'ch (s.) 15.15 Rodzina zastępcza (s.) 15.50 Wydarzenia 16.25 Interwencja (mag.) 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.30 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Z Archiwum X (s.) 21.00 Szklana pułapka II (film USA) 23.40 Nieustraszeni (s.) 0.45 Bumerang 1.25 Magazyn sportowy 2.30 Nocne randki.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 9.00 Kalendarium 9.15 O koronę króla Karola (quiz show) 10.00 Wiadomości 10.05 Lista przebojów telewizyjnej rozrywki 11.00 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.25 Cwiczmy z TVC 11.2 Mieszkań - to sztuka 14.00 Nie waż się i kręć! (pr. roz.) 14.30 W poszukiwaniu czasu utraconego (pr. cykl.) 14.45 Fondue 15.00 Wiadomości 15.10 Antologia czeskiego humoru 15.55 Wyznawcy 16.00 Czarodziejkie przedskole 16.10 Teleturniej dla dzieci 16.55 Wszystko dobrze, w domu najlepiej 17.15 Ażar (teleturniej) 17.40 Testy, porady, repeta-że 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości regionalne 18.15 Chłopałki w akcji (mag. kul.) 18.45 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.56 Losowanie Szczególnej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Edna 21.00 Najlepszy piłkarz roku (transmisja) 22.10 Uwierz, że żelazną kurtyną (s. dok.) 22.25 Wydział spraw zamkniętych (s.) 23.10 Wiadomości, prognoza pogody, sport 23.20 Losowanie Szczególnej Dziesiątki 23.25 Poeci Live (pr. muz.) 0.00 książkę Rohan 1.30 Simpsonowie 1.50 -kwiz 2.15 Q (mag.).

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Dogrywka (mag.) 7.00 Nadal tutaj jestem 7.30 TV 7.50 Panorama 8.30 Na pływalni z... (show) 9.00 Dzień dobry z Morawia 11.25 Aż-kwiz (teleturniej) 11.45 Z życia Europy 12.00 Mity i fakty historyczne 12.55 Pszczółka Maja (s. anim.) 13.45 Angielski dla najmłodszych 14.15 Eryk w krainie owadów (film hol.) 15.00 Gdzie pieniądze pomagają 15.40 Extra Wina 16.00 GEO: Cunahá (s. dok.) 16.10 Ten szalony, szalony świat (film USA) 19.00 Wiadomości w języku major 19.05 10 wieków architektury 19.45 może spotkać również -waste- 19.50 19.30 Simpsonowie (s.) 19.50 Czarodziejki 20.00 Szpiegostwo morskie 20.50 Gdzie pieniądze pomagają 21.25 Wydarzenia, komentarze 21.25 Książki (mag.) 21.40 Filmowy klub i jeśli nie my (film ros.) 23.10 Magazyn historyczny 23.35 168 godzin 0.05 Kłopoty 0.30 Zatrzaśnięci 1.00 1.30 Przyro- nauki i techniki 1.55 Sabotaz 2.25 Bacon Ślanina 2.35 Regiony TVC2.

■ NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova 8.30 Strasz- breżna (s.) 9.25 Statek marzeń (s.) 10.15 To morderstwo, napisała (s.) 11.55 Cien- i prokurator (s.) 12.55 Niezmiennie (s.) 13.50 JAG (s.) 14.40 Świat według dych (s.) 15.10 Dziewczyny Gilmora 16.00 Léa Parker (s.) 17.00 Popołudni- wiadomości, sport, pogoda 17.35 11 (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomo- sport, pogoda 20.00 Zgubieni (s.) 21.00 Weekend (mag.) 21.40 Dr House (s.) 22.15 Piękny umysł (film USA) 0.55 Cień na (s.) 2.10 Szybka wygrana.

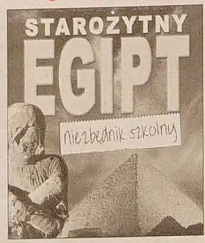
■ PRIMA

6.35 Mała Rusalka (s. anim.) 7.00 Se- pez (s.) 8.00 Szansa bez granic (s.) 8.50 Promienie namiętności (s.) 9.45 ka kotka (s.) 10.50 Lekarz z gór (s.) Więzy rodzinne (s.) 12.55 Pomoc dla (s.) 13.30 Krok za krokiem (s.) 13.55 korderstwo (s.) 16.45 Sprawa dla (s.) 17.49 Wiadomości regionalne 18.00 Prima TV 17.55 Minuty regionu 18.30 kontra 5 (pr. roz.) 19.00 Wiadomości, prognoza pogody 19.25 Extra (mag.) Lotnisko (s.) 21.15 Gotowe na wszystko 22.10 Chirurgi (s.) 23.10 Gar do (s.) 0.10 Gliniarz na Karaibach (film) 2.10 Zapytaj o przyszłość.

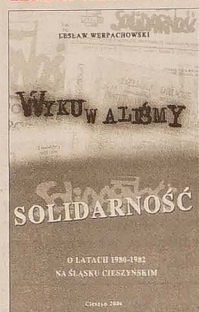
Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

»Niezbędnik szkolny – Starożytny Egipt«

Wyd. „SBM”. Książka z popularnej serii „Niezbędnik szkolny”. Idealny, bogato ilustrowany pomocnik dla wszystkich młodych miłośników historii. Wszystkie informacje znajdziesz bardzo szybko i łatwo dzięki systemowi słów kluczowych. Na każdej stronie znajduje się materiał źródłowy, który możesz zacytować w swojej pracy domowej i uzyskać tym samym lepsze oceny. Trudne słowa są na bieżąco tłumaczone w każdym rozdziale. W każdym rozdziale znajdziesz także słowniczek, który pomoże ci rozszerzyć twoje słownictwo i zabyć na lekcji.

LESŁAW WERPACHOWSKI – »Wykuwaliśmy Solidarność«

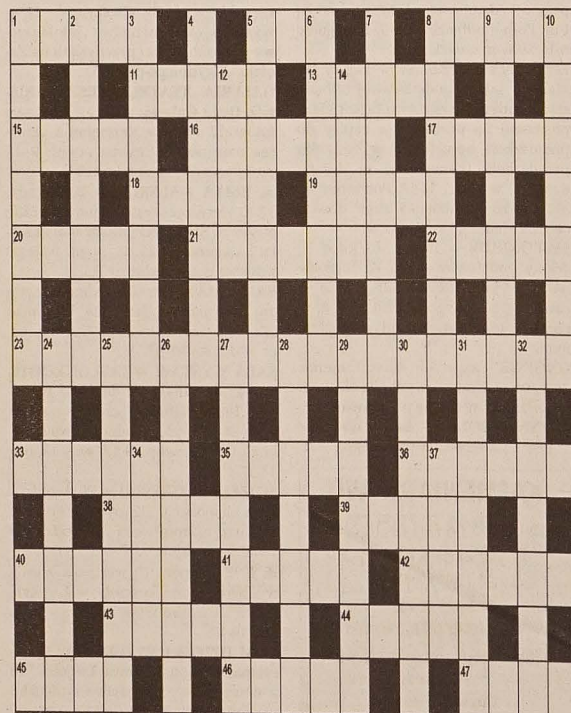

Wyd. „Stowarzyszenie Wszechnica”. Książka z podtytułem „O latach 1980-1982 na Śląsku Cieszyńskim”. Lesław Werpachowski (ur. 1952) z wykształcenia socjolog, jeden ze współtwórców Euroregionu Śląsk Cieszyński i Stowarzyszenia „Teraz Europa”, długoletni członek rady miejskiej w Ustroniu oraz rady powiatu cieszyńskiego, od 2004 r. pracuje na Uniwersytecie Śląskim jako specjalista w zakresie programów EU. W roku 1980 był działaczem NSZZ „Solidarność” w Zakładach Kucińskich FSM w Skoczowie, a za swoją działalność był internowany w stanie wojennym. I o tym okresie sprzed ćwierć wieku jest ta książka... Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Czapka w Cz. Cieszyń (nr tel. 558 740 226).

Krzyżówka

POZIOMO: 1. do lantanowców zaliczany 5. wypłaca rentę 8. miasto nad Angarą z wielką elektrownią 11. podaża korytem 13. stan w Wenezueli 15. z Szarmachem i Deyną grywał 16. przebieg taneczny zespołu Kaoma 17. scena w kabarecie 18. rzecz bardzo kosztowna 19. hitlerowski obóz koncentracyjny 20. greckie naczynie na oliwę 21. zna się na roślinach leczniczych 22. z grupy helowców 23. ROZWIĄZANIE DODATKOWE (Wiersz Emila Zegadłowicza) 33. potężne drzewo z Afryki 35. mały nioń w jelicie grubym 36. naturalna siła hamująca 38. antylopa z rodziny krętorogich 39. bardzo wolne tempo muzyczne 40. kaucja 41. śnieżna wydma 42. umiejętność tworzenia rzeczy pięknych 43. papier wartościowy uprawniający do dywidendy 44. współziomek 45. chroniony ptak z rzędu wróblowatych 46. samica zwierząt jednokopytnych 47. jednostka pływająca Noego.

PIONOWO: 1. żartobliwie o lekarzu 2. Azja go spalił 3. tam Babinicz pomógł nad Szwedami zwyciężyć 4. do wygładzania ubrań stosowane 5. w Afryce plynie 6. do rodziny psów zaliczane 7. bardzo smaczny z pulpetami 8. dziecko z nieprawego łoża 9. cierpi na katar sienny 10. homilia 12. mieszanina ziemiowych przypraw korzennych 14. słoneczny bywa niebezpieczny 24. kostium do kąpielii słonecznej 25. dywersja 26. kupujący 27. niewielkiej wartości pieniądź 28. w kapeli grywa 29. wstawia szyby 30. wstęp do suit 31. strofa 32. roślinna zielna z rodziny szalwowych 34. ryżowy trunek 37. tam Tadz Mahal znajduje się.

Rozwiązanie krzyżówki z 27 stycznia:

Poziomo: 1. BOROWIK 6. ROSOMAK 10. LIMBA 11. RETORTA 12. BOCHNIA 13. URZAŻA 14. KARABIN 18. TRAKTAT 22. BAK 24. ESKAPADA 25. UCZELNIA 26. NEL 27. ALKALOID 28. KRAKATTI 29. AGA 31. STRAŻAK 35. BALATON 39. ULUDA 40. PODAREK 41. RUBIKON 42. ŁAZIK 43. KONEWKA 44. AMARANT. Pionowo: 1. BURAK 2. ROTR 3. WYRÓB 4. KLAUN 5. ZMIANA 6. RABAT 7. SOCHA 8. MONET 9. KWANT 15. ABSOLUT 16. ALABAMA 17. ISAGOJA 19. ROZWAGA 20. KULBAKA 21. AKIHITO 22. BANDA 23. KULKA 30. GRUSZA 31. SZPAK 32. RODIN 33. ŻURAW 34. KUKLA 35. BARKA 36. LIBIA 37. TYKWA 38. NONET. LUTY OSTRO KUTY.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosowane zostanie CD+DVD „ONDRAZEK – PAN ŁYSEJ GÓRY”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 9. 2. br. o godz. 12.00. Nagrodę książkową (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje: Halina Hławiczka – Trzynieć.

Wydarzenia Sportowe

MISTRZOSTWA ŚWIATA PIŁKARZY RĘCZNYCH: POLACY SĄ W FINALE!

Jutro w Kolonii bitwa o złoto

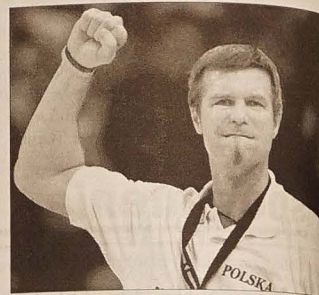
Jest jak w bajce. Polscy piłkarze ręczni pokonali w półfinale mistrzostw świata po dramatycznym meczu i dwóch dogrywkach Danię 36:33 i jutro zagrają o złoto z gospodarzami imprezy Niemcami, którzy również po dwóch dogrywkach uporali się z Francją. „Biało-czerwoni” awansem do finału odnieśli największy sukces w historii polskiej piłki ręcznej.

Pojedynek z Danią był próbą nerwów i charakterów. Polacy na rzekali przed meczem na katar wirusowy, którego nabawiło się kilku zawodników ekipy Bogdana Wenty, ale na parkiecie szczyptorniści dali z siebie wszystko. Trener Bogdan Wenta po raz kolejny wykazał się dobrym instynktem, dokonując w polskiej bramce zmiany już na wstępie meczu. Najbardziej osłabionego wirusem bramkarza Sławomira Szmal zastąpił Adam Weiner, co było chyba jednym z kluczowych momentów spotkania. Gólkiper klubu HV Vihlshavnener zaliczył najlepszy mecz w swojej reprezentacyjnej karierze.

POLSKA – DANIA 36:33 (30:30, 26:26, 15:14) – po dwóch dogrywkach. Polska: Sławomir Szmal, Adam Weiner – Karol Bielecki 8, Grzegorz Tkaczyk 7, Mariusz Jurasiak 4, Marcin Lijewski 4, Bartosz Jurecki 3, Michał Jurecki 3, Tomasz Tłuczyński 3 (3/3 z karnych), Mateusz Jachlewski 1, Patryk Kucharczyński 1, Krzysztof Lijewski 1, Damian Wleklak 1, Rafał Kuptel.

Na początku lekką przewagę uzyskali Duńczycy, którzy w ósmej minucie prowadzili 6:4. Wtedy nastąpiły cztery udane akcje podopiecznych trenera Bogdana Wenty. Do przerwy rywale ciagle musieli gonić Polaków. W drugiej połowie „biało-czerwoni” konsekwentnie grali swoje, licząc przede wszystkim na rzuty z dystansu i dobrą dyspozycję Karola Bieleckiego. Brakowało jednak gry oskrzydłującej. Polacy też zbyt rzadko wykorzystywali obrotowego. Do skonsolidowanego duńskiego defensywy coraz trudniej było się przedrzeć, wyśmienicie w dodatku spisywał się bramkarz Kasper Hvidt. W drugiej połowie, podobnie jak w meczu z Rosją, „biało-czerwoni” uzyskali trzybramkową przewagę. Duńczycy zdołali jednak doprowadzić do remisu, a w 56. minucie wyszli nawet na prowadzenie 24:23. Sytuacja się odwróciła i to Polacy musieli dążyć do wyrównania. Na 45 sekund przed końcem regulaminowego czasu gry rywale po rzucie Pera Leegaarda wygrywali 26:25. Nerwy ze stali miał Karol Bielecki, który swoim charakterystycznym rzutem z dystansu doprowadził do dogrywki, gdy do ostatniej syreny pozostało 12 sekund. Dziesięć minut pierwszej dogrywki stało pod znakiem niedokładnej gry obu drużyn. Duńczycy nie pozwalali Polakom na strzały z 9-11 metra, dzięki którym Karol Bielecki zaliczył wcześniej osiem trafień. To, co nie udało się w pierwszej dogrywce, zrealizowali Polacy w drugiej. Między 74. i 78. minutą zdobyli cztery bramki z rzędu i było 34:31. Dwa gole zdobył

piły cztery udane akcje podopiecznych trenera Bogdana Wenty. Do przerwy rywale ciagle musieli gonić Polaków. W drugiej połowie „biało-czerwoni” konsekwentnie grali swoje, licząc przede wszystkim na rzuty z dystansu i dobrą dyspozycję Karola Bieleckiego. Brakowało jednak gry oskrzydłującej. Polacy też zbyt rzadko wykorzystywali obrotowego. Do skonsolidowanego duńskiego defensywy coraz trudniej było się przedrzeć, wyśmienicie w dodatku spisywał się bramkarz Kasper Hvidt. W drugiej połowie, podobnie jak w meczu z Rosją, „biało-czerwoni” uzyskali trzybramkową przewagę. Duńczycy zdołali jednak doprowadzić do remisu, a w 56. minucie wyszli nawet na prowadzenie 24:23. Sytuacja się odwróciła i to Polacy musieli dążyć do wyrównania. Na 45 sekund przed końcem regulaminowego czasu gry rywale po rzucie Pera Leegaarda wygrywali 26:25. Nerwy ze stali miał Karol Bielecki, który swoim charakterystycznym rzutem z dystansu doprowadził do dogrywki, gdy do ostatniej syreny pozostało 12 sekund. Dziesięć minut pierwszej dogrywki stało pod znakiem niedokładnej gry obu drużyn. Duńczycy nie pozwalali Polakom na strzały z 9-11 metra, dzięki którym Karol Bielecki zaliczył wcześniej osiem trafień. To, co nie udało się w pierwszej dogrywce, zrealizowali Polacy w drugiej. Między 74. i 78. minutą zdobyli cztery bramki z rzędu i było 34:31. Dwa gole zdobył

Trener Polaków Bogdan Wenta

Michał Jurecki, z „siódemki” Tomasz Tłuczyński, zaś efektem „wkretek” popisał się kapitan polskiej drużyny Grzegorz Tkaczyk. Z ciosu Duńczycy już się nie podnieśli. Wynik spotkania na 36:33 ustalił Mateusz Jachlewski.

– Spędziłem cały dzień w Warszawie. Lekarze postawili mnie na nogi i ten pojedynek. Podczas meczu trochę mnie „zatykało”, ale w takich chwilach zapominam się o chorobie. W przebiegu jeszcze takiego meczu było coś niesamowitego – powiedział kapitan polskiej reprezentacji Grzegorz Tkaczyk. Jutrzejszy finał Polska – Niemcy pokaże na żywo otwarty kanał Polsat oraz czeska stacja CT4 Sport. Finałowe emocje o godz. 18. Wcześniej, o godz. 14.00 w meczu brąz zagrają ekipy Danii i Francji.

JANUSZ BITT

1/8 FINAŁU PUCHARU RC PIŁKARZY RĘCZNYCH

Awans obu karwińskich »7«

Do marcowego ćwierćfinału Pucharu RC w piłce ręcznej mężczyzn awansowały obie karwińskie drużyny. Ekstraligowy Banik uporał się z Sokolem Sokolnice, zaś pierwszoligowy juniorzy Karwiny pokonali Nachod. W ćwierćfinale Banik trafi na Jičín, juniorzy zmierzą się z liderem I ligi, Hustopečami.

● SOKÓŁ SOKOLNICE – BANIK KARWINA 20:31 (10:14). Sędziowali Bubeníček, Směkal. Siódemki: 2/1: 0/0. Z gospodarzami ekstraligowy Banik Karwina nie miał trudnej przeprawy. Dobry mecz zaliczył autor ośmiu bramek Ondřej Šulc.

KARWINA: Marjanovič – Bednařík 3, Plšek, Kuzo, Zdráhala 3, Sulc 8, Mrózek 2, Bajgar 1, Szymon 2, Kubis 3, Požárek 4, Korňan 2, Racháč 3.

● NACHOD – HCB OKD SCM 30:37 (11:20). Sędziowali Pešta, Polaček. Siódemki: 8/8:2/2. Pierwszoplanowymi postaciami pucharowego pojedynku byli bramkarz Mrkva oraz strzelcy Kružík i Diviš. W drugiej połowie trener Hudeček dał szansę również rezerwowym zawodnikom, mecz dogrywał się już tylko z przymusu.

KARWINA: Lefan, Mrkva – Kružík 6/2, Galuszka 1, Vala 5, Floksa 1, Węglorz 2, Diviš 8, Vančo 2, Šliwka 2, Kavka 2, Bijota 4, Kočí 4, Tománek.

(jb)

PIERWSZA I DRUGA LIGA HOKEJA NA LODZIE

Orłowa ze skalpem lidera tabeli

I LIGA HAVLÍČKŮV BROD – HAWIERZÓW 1:2 (0:2, 1:0, 0:0). Bramki: 27. Kreuzer – 4. Vavruša, 10. Fadrný. Sędziowali Pešina. Kary 6:9. Wykorzystane 1:1. Widzów 700. Hawierzowianie zaliczyli dobrą pierwszą część, w której wyszli na dwubramkowe prowadzenie, w pozostałej części meczu więcej z gry mieli jednak gospodarze. W 4. minucie w przewadze liczebnej Stavenský dograł do Vavruši, a ten strzałem pod poprzeczkę nie dał szans bramkarzowi – 0:1. W 10. minucie na 2:0 dla gości podwyższył z kontratak Fadrný, jak się później okazało – był to zarazem i gol na wagę trzech punktów. Od drugiej trzeciej inicjatywę przejęli gospodarze, którzy w 27. minucie z kija Kreuzera w przewadze liczebnej odnieśli na 1:2. Pantery w tych fazach meczu grały niepotrzebnie pasywnie. Gospodarze w łatwy sposób dochodzili do pozycji strzeleckich, bramkarz Novotný był jednak na posterunku. W końcówce trzeciej trzeciej, w okresie największej przewagi gospodarzy, Novotný brawurowo obronił strzały Šulca i Dřtiny.

HAWIERZÓW: Novotný – Krisl,

Klimeš, Galvas, Dresler, Vavruša, Lašek – Stavenský, Škoda, Hamrák – Žák, Zdeněk, Rozum – Sikora, Fadrný, Brynecký – Velecký.

Tabela					
1. Ujście n. Ł.	40	91	137:78		
2. Hradec Kr.	40	84	153:83		
3. Chomutov	40	79	157:105		
4. M. Bolesław	40	79	135:102		
5. K. Brno	40	75	133:91		
6. Trzebiech	40	61	99:99		
7. Jihlava	40	57	125:148		
8. S. Ostrawa	40	56	123:129		
9. Prościejów	40	51	115:139		
10. Hawierzów	40	47	98:120		
11. Beroun	40	46	87:128		
12. Kadaň	40	45	94:134		
13. H. Brod	40	37	97:146		
14. Olomuniec	40	32	79:130		
DZIS: Prościejów – Hawierzów (18.00).					

II LIGA

ORŁOWA – SZUMPERK 3:0 (1:0, 1:0, 1:0). Bramki: 17. i 47. Tomášek, 39. Novák. Orłowianie przed własną publicznością grają o klasę lepiej, aniżeli w meczach wyjazdowych. Potwierdziło się to również w pojedynku z liderem tabeli, Szumperkiem. Goście niewiele mieli w środe do powiedzenia.

Co słychać?

■ TRZYNIEC PRZEGRZAŁ Z FULNEM. Drugoligowi piłkarze Trzynieć przegrali 0:3 (0:2) w wyjazdowym towarzyskim meczu z słowackiej ekstraklasą, MŠK Žilina. Klasycznym hat-trickiem popisał się w meczu Němec. Dzień w ramach niej w Nowym Jiczynie podopieczni trenera Pavla Hajného zmierzają z Fulnikiem (15.00).

Nasza oferta

● PIŁKARSKI TURNIEJ W BRACHCICACH, 4. kolejka: 1. Polowice – Karwina (dziś, 8.30). Polowice – Nydek (dziś, 10.15). Cz. Cieszyń – Dzieńmorowice (dziś, 12.00). 2. min – Orłowa (dziś, 13.45). 3. Hawierzów – Bystrzyca (jutro, 10.15). ● EKSTRALIGA FLORBALISTÓW. Hawierzów – Strzeszów (17.00).

GAZET POLAKÓW W REPUBLICE CZECHSKIEJ

Na Karpaczkim

Kon

CZ. CIESZYŃSKA komisja ds. kulturalnych przyznaje dotacje na realizację projektów kulturalnych. W tym celu, na swoją działalność, piero pod koni

Do od

OSTRAVA (m. bazy radarowe i nie ma nic w polityce realizacji. W ramach NATO, m. Zaorálek, i wiceprezident na wczorajsze w Ostrawie. – sił RC nie przybędzie to miało skutków. Jego nia budowy b. lityki wizowej jest balamutna jasne – między balistyczne nie – Raczej jest ubogich”, jak o – Zaorálek stw na baza USA n. zwyczaj Amer od początku do baz żywno rza zagrożenie aganowskiej wojen” i zawo prewencyjne” lokalizacji. Dł ferendum.

Nogoda

WTÓREK – kowane z roz opady deszczu giem. Temper st. C, w dzień SRODA – Zac nie do dużego lub deszczu ze w nocy od -1 -1 do 3 st. C.

Tabela

1. Szumperk	36	70
2. T. Brno	36	67
3. Blansko	36	67
4. Orłowa	36	64
5. Hodonin	36	64
6. N. Jiczyn	36	61
7. Przerów	36	59
8. Sternberk	36	58
9. W. Międz.	36	50
10. Wiel. Międz.	36	28
11. Kromerz	36	24
12. W. Bitesz	36	20

DZIS: W. Bitesz – Orłowa (17.00).

9771212